

דבר מלכות מבואר

פרשת וירא

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

יו"ל ע"י מערכת "דבר מלכות מבואר"

*

למשלוח הערות והקדשות :

אימייל: DMM28770@gmail.com

*

כתיבה ועריכה: הת' מ"מ שי' אפל

הגהה: הרב מנחם הכהן שי' כהן

עיצוב ועימוד: הת' מ"מ שי' פריד

פתח דבר

ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א¹: "עשו כל אשר ביכולתכם.. להביא בפועל את משיח צדקינו תיכף ומיד ממש", ואשר "הדרך הישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח"², - הוא ע"י "לימוד התורה בעניני מלך המשיח ועניני הגאולה", וע"פ בקשתו אשר "הלואי היו מדקדקים אנ"ש ובפרט התמימים בדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, אפילו בשיחותיו, ובפרט אלו משנת השי"ת והשנה שקדמה לה"³.

הננו מוציאים לאור קונטרס 'דבר מלכות מבואר' ובו שיחת ש"פ וירא ה'תנש"א בצירוף ביאור בדרך אפשר על השיחה בתוספת מראי מקומות וסיכומים.

וזאת למודעי כי אף שהתייגענו להבין את דברי הרב כראוי, יתכן ונפלו אי אילו טעויות בהבנת השיחה, ואשר על כן אין לקבוע עפ"ז מסמרות בדברי הרב, ובקשתינו שטוחה בפני הקוראים אשר יועילו נא לשלוח את הערותיהם והארותיהם לכתובת האימייל של המערכת המצו"ב, ע"מ שנוכל להוציא דבר מתוקן אי"ה במהדורות הבאות, וזכות הרבים תעמוד להם בכל המצטרך.

ויהי רצון שהוצאת קובץ זה לאור תהיה הפעולה האחרונה ש"תכריע את הכף" ותפעל את התגלותו המיידית והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממש נאו!

ובלשון השיחה "והעיקר - שכל זה יהי בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה", "הנה זה (המלך המשיח) בא", והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו", שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלי': "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מערכת דבר מלכות מבואר

ימות המשיח עש"ק ש"פ וירא ה'תשע"ז
114 שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ברוקלין נ.י.

1 שיחת כ"ח ניסן ה'תנש"א.

2 שיחת ש"פתזו"ה ה'תנש"א.

3 אג"ק ח"ד ע"כ"ד.

משיחות ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשנ"ב

ב. ובהקדם הסיפור הידוע אודות בעל יום ההולדת דכ"ף מרחשון בשייכות לפרשת וירא:

בהיותו בן ד' או ה' שנים, נכנס אל זקנו הצ"צ בש"ק פ' וירא, והתחיל לבכות, באמרו: מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה. ויענהו הצ"צ: כשיהודי צדיק, מחליט בגיל תשעים ותשע שנים שצריך למול את עצמו, ראוי הוא שה' יראה אליו.

סיפור זה מדגיש, לכאורה, ש"וירא אליו ה'" שייך רק ליהודי צדיק שבגיל צ"ט שנה מחליט שצריך למול את עצמו, כלומר, אפילו צדיק (ע"ד הרגיל) אינו שייך להגילוי ד"וירא אליו ה'" [שלכן ה' זה מענה לאדני"ע שגם בקטנותו ה' צדיק, כמארז"ל, "בוצין בוצין מקטפי" ידיע", כמובן גם מסיפור זה עצמו, שהי' איכפת לו עד כדי בכי' שה' אינו נראה אליו כמו שנראה לאברהם אבינו], כי אם צדיק שבגיל צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו.

וצריך להבין: מהו הלימוד וההוראה מ"וירא אליו ה'" לכא"א מישראל, גם מי שלא הגיע לדרגת צדיק (בפועל ובגלוי), ועאכו"כ שאינו צדיק שבגיל צ"ט שנה מחליט למול את עצמו?!

ג. ויש לבאר זה בהקדם הביאור במעלת הגילוי ד"וירא אליו ה'" שנעשה

א. ידוע שנוסף לכך שכל עניני התורה הם הוראות (תורה מלשון הוראה): לכא"א מישראל בכל המקומות ובכל הזמנים, יש הדגשה מיוחדת על הלימוד וההוראה מעניני התורה שבפרשת השבוע, השייכים במיוחד לזמן זה, וממנו נמשכים על ובכל השנה כולה.

זאת ועוד: כיון שכל עניני התורה הם בתכלית הדיוק, מסתבר לומר, שנוסף על השייכות הכללית דפרשת השבוע לזמן זה, יש גם לימוד והוראה מהקביעות דיום השבת - שבו קורין בציבור פרשת השבוע כולה - בימי החודש.

ובנוגע ליום הש"ק זה: לכל לראש - לימוד והוראה מפרשת וירא, וגם - לימוד והוראה מהקביעות דשבת פרשת וירא ביום ח"י מרחשון, שנוסף על מעלתו מצ"ע, ה"ה גם תוך ג' ימים (שנחשבים בכמה ענינים למציאות אחת) לכ"ף מרחשון, יום ההולדת של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, כדלקמן.

(1) ראה גוא"ר פ' בראשית בשם הרד"ק. רד"ק לתהלים יט, ת. וח"ג נג, ב. ועוד.
(2) כהמנהג הפשוט בכל ישראל שמשלימין את התורה בשנה אחת, מתחילין בשבת שאחר חג הסוכות וקורין בסדר בראשית, בשני' אלה תולדות, בשלישית ויאמר ה' אל אברהם וכו' (רמב"ם הל' תפלה רפ"ג - השיעור דיום הש"ק זה).

(3) כהפתגם הידוע שצריכים לחיות עם הזמן, עם פרשת השבוע שלומדים באותו זמן (היום יום ב' חשון. ובכ"מ). וראה של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצו, א); המועדים של כל השנה . . . ככולן יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן כו".

(4) ראה (לדוגמא) פסחים קו, סע"א. ועוד.
(5) ביום השני פרשת חיי שרה (כקביעות שנה זו) שנת כתר"א (קונטרס, חנוך לנער" ע' 6.
היום יום כ"ף חשון).

(6) היום יום ט' חשון. ובכ"מ.

(7) ברכות מה, א.

(8) כ"ה (מקטפי) בגמרא, ובפרש"י: "מקני", מקן שלו, מקטנותו . . . ואית דגרסי מקטפי כו".

אל זקנו הצ"צ בש"ק פ' וירא, והתחיל לבכות, באמרו: מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו (לאחרי שאברהם אבינו עשה ברית מילה מסופר בתחילת פרשתנו שהקב"ה נגלה אליו) וא"כ מדוע לנו אינו נראה. ויענהו הצ"צ: כשיהודי צדיק כאברהם אבינו, מחליט בגיל תשעים ותשע שנים שצריך למול את עצמו, ראוי הוא שה' יראה אליו ולכן זכה אברהם אבינו לגילוי זה.

סיפור זה מדגיש, לכאורה, ש"וירא אליו ה'" שייך רק ליהודי צדיק כזה שבגיל צ"ט שנה מחליט שצריך למול את עצמו ולא לכל אחד, כלומר, אפילו צדיק (ע"ד הרגיל) אינו שייך להגילוי ד"וירא אליו ה'" [ש"לכן ה"י זה מענה לאדמו"ר נשמתו עדן שגם בקטנותו ה"י צדיק, כמאדו"ל "בוצין בוצין מקטפי" ידיע" כלומר כשם שהדלעת מרגע חניטתה ויצאתה משרף האילן, יודעים אם תגדל טוב', כך גם בנמשל שהצדיקים כבר בילדותם יודעים שיגדלו להיות צדיקים, כמובן גם מסיפור זה עצמו, שבהיותו ילד ה"י איכפת לו עד כדי בכי' שה' אינו נראה אליו כמו שנראה לאברהם אבינו שמזה ניכר שכבר בהיותו ילד היה צדיק], כי אם הגילוי ד"וירא אליו ה'" שייך רק לצדיק שבגיל צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו.

וצריך להבין: מהו הלימוד וההוראה מ"וירא אליו ה'" לכל אחד ואחד מישראל כלומר איך אפשר ללמוד הוראה מ"וירא אליו הו"י" לכ"א, גם מי שלא הגיע לדרגת צדיק (בפועל ובגלוי) בה בשעה שענין זה שייך לכאורה רק ליחידי סגולה?, ועאכו"כ שאינו צדיק שבגיל צ"ט שנה מחליט למול את עצמו?!

לסיכום: מקדים הסיפור עם הרבי הרש"ב שבכה מדוע אין הקב"ה נגלה אליו כמו שנגלה לאברהם אבינו, ותשובת הצ"צ שגילוי זה שייך רק לצדיק שמחליט למול את עצמו בגיל תשעים ותשע, ולפי זה מחזק השאלה (דלעיל) מהו ההוראה מ"וירא אליו הו"י", אם ענין זה שייך רק ליחידי סגולה?

ג. ויש לבאר זה ההוראה מ"וירא אליו ה'" בהקדם הביאור במעלת הגילוי ד"וירא אליו ה'" שנעשה

א. ידוע שנוסף לכך שכל עניני התורה הם הוראות (תורה מלשון הוראה) לכאו"א מיישראל בכל המקומות ובכל הזמנים כיצד להתנהג בחיי היום יום, יש הדגשה מיוחדת על הלימוד וההוראה מעניני התורה שכתובים בפרשת השבוע, השייכים במיוחד לזמן זה, דאף שעניני הפרשה מהיום הוראה לכל הזמנים (כדלעיל) הרי מכיוון שצריכים לחיות עם הזמן, ה"ה מהיום הוראה בזמן זה ביתר שאת מבכל השנה, וממנו זמן זה שקשור עם פרשת השבוע נמשכים על ובכל השנה כולה.

זאת ועוד: כיון שכל עניני התורה הם בתכלית הדיוק, מסתבר לומר, שנוסף על השייכות הכללית דעניני התורה הכתובים בפרשת השבוע לזמן זה, יש גם לימוד והוראה מהקביעות דיום השבת – שבו קורין בציבור פרשת השבוע כולה – בימי החודש בתאריך החודשי.

ובנוגע ליום הש"ק זה שקורין בו פ' וירא: לכל לראש – צ"ל מהו הלימוד והוראה מפרשת וירא, וגם צ"ל – מהו הלימוד והוראה מהקביעות דשבת פרשת וירא ביום ח"י מרחשון בונקבע שבת פ' וירא בשנת אמירת השיחה, שנוסף על מעלתו מצ"ע של שבת ח"י מרחשון, ה"ה גם תוך ג' ימים (שנחשבים בכמה ענינים למציאות אחת כמו שמצינו במי שלא הבדיל במוצאי שבת שיכול להבדיל עד יום שלישי בלילה, כיוון שהוא תוך ג' ימים למוצאי שבת) לכ"ף מרחשון, שהוא יום ההולדת של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, כדלקמן ובמילא (מכיון שכל עניני התורה הם בדיוק כדלעיל) צ"ל הלימוד וההוראה גם מפרט זה.

לסיכום: צ"ל מהו הלימוד וההוראה אליו:

א. ממה שמסופר בפרשתנו, ב. מהקביעות שהשבת יוצאת בתאריך ח"י מרחשון, וג. הקשר לכ' מרחשון.

ב. ובהקדם על מנת להבין מהו ההוראה לכאו"א מפ' וירא ומהקביעות של השבת בימי החודש, יש להקדים את הסיפור הידוע אודות בעל יום ההולדת דכ"ף מרחשון כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, שסיפור זה הוא בשייכות לפרשת וירא:

בהיותו בן ד' או ה' שנים, נכנס הרבי הרש"ב

1 ע"פ פרש"ש.

ש"פ וירא, ח"י מרחשון

ע"י המילה⁹:

על גדול ותוקף הגילוי ד, שמש הוי"ו¹⁷ כמו שהוא מצד עצמו, ללא המגן ונרתק דשם אלקים; ואעפ"כ, הוא יושב" - שהגילוי היותר נעלה ד, חם היום" (הוציא הקב"ה חמה מנרתקה") נתגלה ונתקבל ונקלט באופן של התיישבות¹⁸.

ד. והטעם שענין זה (דרגא נעלית יותר באלקות שנמשכת ומתגלה וחודרת בפנימיות) נעשה ע"י מצות מילה - לפי שבמצות מילה ישנם ב' קצוות אלו:

מצות מילה היא למעלה מכל מצוות התורה¹⁹, שכל מצוות התורה נכרתו עליהן שלש בריתות. ועל המילה נכרתו שלש עשרה בריתות²⁰, וביחד עם זה, ה"ה (המצוה היחידה שנמשכת ומתגלה וחודרת בגוף הגשמי ממש, "בריתי בבשרכם לברית עולם"²¹, היינו, שההתקשרות עם הקב"ה שלמעלה מטעם ודעת, שזוה"ע הברית, מתגלה וחודרת בבשר הגשמי²²).

והידוש גדול יותר במצות מילה, שעל ידה נעשית המשכת הקדושה (לא רק בהגשמות דהגוף, אלא) גם בהגשמות דהעולם²³ - כי, ברית מילה קשורה עם

ידוע¹⁰ שהגילוי ד, וירא אליו ה"י לאחר יוע"י מצות מילה הוא באופן נעלה יותר, ועד לעילוי שבאין-ערוך, לגבי הגילוי ד, וירא ה' אל אברם" (בפ' לך לך¹¹) לפני המילה¹² - ובשתיים: (א) בדרגת האלקות - כמ"ש, וירא אליו הוי"ו, גילוי שם הוי"ו (שלמעלה משם אלקים), ודרגא נעלית בשם הוי"ו¹³ (למעלה משם הוי"ו שנוכר בפ' לך לך¹⁴), (ב) בהתגלות לאברהם - וירא אליו הוי"ו - שהגילוי היותר נעלה נתגלה אליו ונתקבל אצלו, שנעשה "כלי" להגילוי היותר נעלה שנמשך וחדר בפנימיותו (משא"כ "עד שלא מל לא ה' בו כח לעמוד"¹⁵).

וענין זה מרומז גם בהמשך הפסוק, והוא יושב גו' כחם היום": "חם היום", הוציא הקב"ה חמה מנרתקה¹⁶ - מורה

(9) ראה ב"ר ריש פרשתנו: "אמר אברהם אחר שמלתי עצמי. . . מבשרי אחזה אלקה, אילולי שעשיתי כן מהיכן ה' הקב"ה נגלה עלי". וראה ספורנו ואוה"ח ריש פרשתנו (נעתקו לקמן בהערה 33).

(10) ראה זח"א פה, ס"ב ואילך. צא, א. צו, ס"ב ואילך.

(11) יב, ז, יז, א.

(12) ע"ד ובדוגמת המעלה דמתן-תורה לגבי המעמד ומצב שלפני מתן-תורה - כיון שההכנה למתן-תורה התחילה ע"י המילה דאברהם אינו, המצוה היחידה שלפני מ"ת ה' שייך בה נקיטת חפץ, ע"ד ובדוגמת המצוות המצוה מתן-תורה, כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ו (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 76 (לעיל ע' 31) ואילך. וש"ג).

(13) ראה אוה"ח ריש פרשתנו: "באומרו וירא אליו ה' ולא אמר וירא ה' אליו, נתכוון לומר כי מה שהגיע מהראי אליו הוא כל בחינת הוי"ו שם הנכבד".

(14) ראה סה"מ תקס"ח ע' תפא ואילך. ביאורו להצ"צ (כרך ב) פרשתנו ע' תרלו. ד"ה וירא אליו הוי"ו דש"פ וירא עטר"ת (ס"ע ע ואילך).

(15) פרש"י לך לך יז, ג. וראה לקמן הערה 18.

(16) פרש"י עה"פ.

(17) ראה לקו"ש ח"ח ע' 310. וש"נ.

(18) ראה יל"ש ריש פרשתנו: "עכשיו שנמול הוא יושב ואני עומד".

(19) ולמעלה משם הוי"ו - כמרומז במ"ש, מי יעלה לנו השמימה" ר"ת מילה וס"ת הוי", שהמילה היא בראשי תיבות, ושם הוי"ו הוא בסופי תיבות (תו"א ס"פ לך לך).

(20) רמב"ם סוף הל' מילה - מנדרים לא, ב. (21) לך לך יז, ג.

(22) ועפ"ו יומתק לשון המדרש (שבהערה 9) "אחר שמלתי עצמי. . . מבשרי אחזה אלקה". - ולהעיר מזה"א צד, א: "מבשרי אחזה אלקה. . . מבשרי ממש. . . והיתה בריתי בבשרכם".

(23) ומודגש גם במ"ש, וירא אליו ה' באלוני ממרא", "כי שם נמול אברהם. . . שם הופיע שכנינו כו" (ספורנו ריש פרשתנו), היינו, שהתגלות השכינה קשורה ונמשכת וחודרת בהמוקם.

וענין זה שהגילוי הכי נעלה נתקבל אצלו בפנימיות מרומנו גם בהמשך הפסוק ד"וירא אליו הוי"ו" "והוא יושב גוי כחם היום": "חם היום", הכוונה היא ש"הוציא הקב"ה חמה מנרתקה" מהכיסוי שמגין מהשמש – שענין זה מורה על גודל ותוקף הגילוי ד"שמש שהוא משל לשם הוי"ו" כמו שהוא מצד עצמו, ללא המגן ונרתק דהוא משל לשם אלקים; ואעפ"כ למרות שמדובר כאן על גילוי נעלה כ"כ שבשם הוי", "הוא יוציא הקב"ה חמה מנרתקה" נעלה ד"חם היום" ("הוציא הקב"ה חמה מנרתקה") לא נשאר באופן שהוא נעלה ומובדל מגופו של אברהם אבינו אלא שנתגלה ונתקבל ונקלט באופן של התיישבות אצלו.

לסיכום: מקדים לבאר החידוש שהגילוי ד"וירא אליו הוי"ו" שבא לאחר מצות מילה, שמצד א' היה גילוי נעלה ביותר (גילוי דשם הוי"ו כפי שהוא לעצמו), ומצד שני התיישב בפנימיות אצלו.

ד. והטעם שענין זה (דרגא נעלית יותר באלקות שנמשכת ומתגלה וחודרת בפנימיות) נעשה ע"י מצות מילה – לפי שבמצות מילה ישנם ב' קצוות אלו:

מצות מילה מצד אחד היא למעלה מכל מצוות התורה, שהרי "כל מצוות התורה נכרתו עליהן שלש בריתות. . ועל המילה נכרתו שלש עשרה בריתות" על קיום כל המצוות כרת ה' עם ישראל ברית שלשה פעמים (בעת מתן תורה, כשעברו את הירדן, ובהר גריזים). לעומת זאת בפרשת ברית מילה לבדה מוזכרת המילה ברית 13 פעמים, שבוה מודגש מעלתה על כל מצוות התורה, וביחד עם זה מצד שני, ה"ה (המצוה היחידה ש)נמשכת ומתגלה וחודרת בגוף הגשמי ממש, "בריתי בבשרכם לברית עולם", (בשוה מכל המצוות שמשפיעות רק באופן מקיף על האדם כמו לדוגמא תפילין שלא נהי' חלק מהיד הגשמית אלא רק משפיע קדושה על היד באופן מקיף) היינו, שבוה מתבטא ההתקשרות עם הקב"ה שלמעלה מטעם ודעת, שזוהו"ע הברית, (ברית ענינו ששני אנשים כורתים ברית על איה ענין שגם אם על פי השכל יצטרך להפסק הענין, עם כל זה ימשך הענין, שלא על פי טעם ודעת וכן הוא בברית מילה, וביחד עם זאת הברית עם הקב"ה) מתגלה וחודרת בבשר הגשמי.

וחידוש גדול יותר במצות מילה, שעל ידה נעשית המשכת הקדושה (לא רק בהגשמיות דהגוף, אלא) גם בהגשמיות דהעולם, והטעם לכן הוא – כי, ברית מילה קשורה עם

ע"י המילה:

כדי להבין את המשך השיחה נקדים המבואר בחסידות, שע"י כל מצוה ומצוה שמקיימים ממששים גילוי אלוקות בעולם, (שלכן נקראים המצוות בשם "אברין דמלאכ" = איברי המלך, דכמו שכל איבר הוא כלי שבו ועל ידו נמשך חיות פרטי מהנפש, כמו הרגל שמששך את כח ההילוך, כך כל מצוה ה"ה כלי שבה וע"י נמשך אור אלוקי לעולם²), אמנם באופן כללי ע"י קיום המצוות ממששים את אוא"ס השובב כ"ע שבכללות זהו שם הוי", שאמנם הוא למעלה מהעולם אבל עדיין יש לו שייכות לעולם, אמנם ע"י מצות מילה ממששים אוא"ס שלמעלה אף משם הוי"³.

וענין זה נמשך לכל יהודי מהגילוי ד"וירא אליו הוי"ו" שהיה לאברהם אבינו, כדלהלן: ידוע שהגילוי ד"וירא אליו הוי"ו" לאחר יעי מצות מילה הוא באופן נעלה יותר, ועד לעילוי שבאין-ערוך, לגבי הגילוי ד"וירא ה' אל אברהם" (בפי לך לך) לפני המילה דאך שכבר לפני מצות מילה הקב"ה התגלה לאברהם אין זה באותו אופן בו התגלה לאחריו – ובשתיים:

(א) בדרגת האלקות – כמ"ש "וירא אליו הוי"ו", גילוי שם הוי"ו (שלמעלה משם אלקים), ודרגא נעלית בשם הוי"ו (למעלה משם הוי"ו שנוכר בפי לך לך),

מבואר⁴ בחסידות דבעולם האצילות ישנם עשר ספירות דהיינו עשר כלים שעל ידם ובאמצעותם הקב"ה סהוה את העולם, ובאופן כללי האור האלוקי שملובש בספירות נקרא בשם הוי", והכלים נקראים בשם אלוקים.

ולפי זה מבואר החילוק בין הגילוי דשם הוי"ו שלפני ברית מילה, להגילוי שלאחר"ז: דלפני מצות מילה התגלה לאברהם אבינו שם הוי"ו כפי שהוא מלובש בשם אלוקים, דהיינו כפי שמתלבש בכלים.

ואילו לאחר מצות מילה התגלה לאברהם אבינו שם הוי"ו כפי שהוא לעצמו (רק שעובר דרך שם אלוקים).

(ב) בהתגלות לאברהם – "וירא אליו הוי"ו" – שהגילוי היותר נעלה נתגלה אליו ונתקבל אצלו, שנעשה "כלי" להגילוי היותר נעלה שנמשך וחדר בפנימיותו (משא"כ "עד שלא מל לא הוי" בו כח לעמוד" מכיון שלא היה כלי להגילוי).

2 ראה תו"א פז, ב, ובכ"מ.

3 ראה הע' 19, בגוף השיחה.

4 ע"פ הנסמך בהע' 14 בגוף השיחה.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

התגלות העצמות, כי אם „הבית הזה“, בית המקדש שבארץ הלזו הגשמית, נעשה דירה לעצמותו, ו„משם אורה יוצאה לעולם“³⁰, שהעולם כולו נעשה דירה לו ית'.

וכידוע³¹ שעיקר ושלמות הגילוי דיש האמיתי הוא ביש (הנברא והנוצר והנעשה, יש הגשמי דוקא, שבו נמשך ומתגלה יש האמיתי - „מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו . . הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש בלי שום צילה וסיבה אחרת קודמת ליש הזה“³²).

ו. עפ"ז מובן שהענין ד„וירא אליו ה'“ (דרגא נעלית באלקות שמתגלה וחודרת בפנימיותו) שנעשה ע"י מצות מילה - ישנו גם בכאו"א מישראל³³:

במצות מילה כתיב³⁴ „ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריו לדורותם“, שהעילוי ד„בריתי בבשרכם לברית עולם“ נעשה אצל כל בני" עד סוף כל הדורות, ועד כדי כך, שמציאותם של בני" קשורה עם המילה גם לפני המילה בפועל, כפי

ברית הארץ, „להורישה לך ע"י מצוה זו“²⁴, היינו, שמצות מילה מהוה נתינת-כח לעשות מהארץ הלזו הגשמית, ארץ כנען, שתהי' „ארץ ישראל“, „ארץ שרצתה לעשות רצון קונה“²⁵, ועד שהארץ כולה נעשית דירה לו ית'.

ה. בסגנון אחר - בעומק יותר:

ב' הקצוות שבמצות מילה - דרגא נעלית באלקות, למעלה מכל מצוות התורה, והמשכחה והתגלותה למטה, בבשר הגוף ובגשמיות העולם - תלויים וקשורים זב"ז, כיון שדוקא ע"י ההמשכה וההתגלות למטה מטה נמשכת ומתגלה דרגא נעלית באלקות.

וההסברה בזה - ע"פ הידוע²⁶ שתכלית הבריאה כולה הוא מפני שנתאוהה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים, כלומר, לא רק שגילוי אלקות נמשך בכל סדר ההשתלשלות עד שנמשך ומתגלה גם בתחתונים, אלא אדרבה, שהדירה לו ית' בתחתונים דוקא, כי, דרגת האלקות שמתגלית בעולמות העליונים היא בחי' הגילויים, ואילו התגלות העצם ממש (שלמעלה מבחי' הגילויים), מהותו ועצמותו ית', הוא בתחתונים דוקא, ששם נעשית דירה לו ית', דירה לעצמותו, שמתגלה בה בכל עצמותו²⁷.

ובלשון הכתוב²⁸ „הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה“ בניחותא²⁹ - ש„השמים ושמי השמים“ (עולמות העליונים) אינם יכולים להכיל

(24) פרש"י שם, ב. וראה לקמן הערה 48.

(25) בר"פ"ה, ח.

(26) ראה נתחומא נשא טו. ועוד. תניא רפלו"ו.

ובכ"מ.

(27) ראה סה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא. וש"נ.

(28) מ"א, ח, כז.

(29) ראה לקו"ש חכ"א ס"ע 147 ואילך. וש"נ.

(30) ירושלמי ברכות פ"ד סה"ה. ועוד.

(31) ראה ביאוה"ז לאדהאמ"צ בשלה מג, ג.

ובכ"מ.

(32) תניא אגה"ק ס"כ.

(33) ראה ספורנו ריש פרשתנו: „וירא אליו ה' . . הופיע הא"ל יתברך שכינתו לעמו בברית כמשפט לכל כורתי ברית . . הופיע שכינתו לקבל ברית בנו, כאמרו ביני וביניכם לדורותיכם, ואולי בשביל זה נהגו להכין כסא בעת המילה ובמקומה“. ובפי' אוה"ח ריש פרשתנו: „אחר שמל אברהם אז נגלה בבשרו יו"ד רשימו קדישא, והוא אומר וירא אליו ה', והוא מאמר הזהר (ח"א צה, סע"א) וז"ל וכל מאן דשריא ב"י רשימא קדישא שריא ב"י שכינתא“. וזוהו מובן שהענין ד„וירא אליו ה'“ ישנו בכל ברית מילה דכאו"א מישראל.

(34) לך לך יז, ט.

ביותר שאין בו שום מעלה, שלכן דוקא שם - בעולם הזה נעשית דירה לו ית', דירה לעצמותו, שכשם שבדירה האדם מתגלה בה בכל עצמותו, והיינו שמתנהג כמו שהוא באמת, בשונה ממקומות אחרים שמתנהג בהתאם לסביבה בה נמצא.

כך גם בעולם הזה שנעשה דירה לקב"ה, היינו שמתגלה בה בכל עצמותו.

ובלהיותו הכתוב שאלו שלמה בעת חנוכת בהי"מ קראשון, שהתפלל כיצד הקב"ה שכל העולמות העליונים אינם מכילים אותו ישכון בבית הגשמי שבנה - "הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה" דאף שהכתוב במקורו הוא בלשון תמיהה, יש לפרש את הפסוק גם בניחותא - "השמים ושמי השמים" (עולמות העליונים) אינם יכולים להכיל התגלות העצמות, כי אם "הבית הזה", בית המקדש שבארץ הללו הגשמית, נעשה דירה לעצמותו, ו"משם אורה יוצאה לעולם", שהעולם כולו נעשה דירה לו ית'.

וכידוע שעיקר ושלמות הגילוי דיש האמיתי שזהו העצם של הקב"ה הוא ביש (הנברא והנוצר והנעשה, יש) הגשמי דוקא,

אדמו"ר האמצעי מבאר שזה שהנברא מרגיש שאין לו מקור שקדם לו, הרי זה מפני שהוא קדם במחשבה לכל הגילויים שלמעלה, ומכיוון שבמחשבתו של הקב"ה אין שום דבר שקדם לו, זהו המקור להרגש זה דהאדם.

שבו נמשך ומתגלה יש האמיתי - "מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו". בנוגע לגילויים של הקב"ה הרי כל דרגה השתלשה מהדרגה שלפניו, אבל עצמותו של הקב"ה נברא מעצמו ולא משום דבר אחר. ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש בלי שום עילה וסיבה אחרת קודמת ליש הזה".

שהרי העולם הזה לא נוצר ממשהו שלפניו אלא מעצמותו של הקב"ה.

לסיכום ב' העניינים שבמציאות מילה תלויים זה בזה, משום שדוקא בגשמיות (תחתון ביותר) מתגלה העצם (עליון ביותר), כמו שמצינו שדוקא בעולם התחתון ביותר מתגלה העצם של הקב"ה.

1. עפ"י מונח שהענין ד"ד"ירא אליו ה"י" (דרגא נעלית באלקות שמתגלה וחודרת בפנימיותו) שנעשה ע"י מצות מילה - ישנו גם בכל אחד ואחד מישראל:

כאן מתחיל כ"ק אד"ש לבאר (השאלה שבתחילת השיחה) מהו ההוראה לכ"א מ"ד"ירא אליו הוי"ו?, ונקודת הביאור - דאף שגילוי זה היה לאברהם אבינו עכ"ז גילוי זה קיים אצל כל יהודי באשר הוא, ובמילא יש לכל אחד שייכות עם גילוי זה, וכדלהלן:

במצות מילה כתיב "ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריו לדורותם", שהעילוי ד"בריתי בבשרכם לברית עולם" נעשה אצל כל בני" עד סוף כל הדורות, ועד כדי כך, שמציאותם של בני" קשורה עם המילה לא רק אחרים מצות מילה, אלא גם לפני המילה בפועל, כפי

ברית הארץ, "להורישנה לך ע"י מצוה זו", כלומר שהקב"ה הוריש לאברהם אבינו את ארץ ישראל בזכות מצוות מילה, היינו, שמצות מילה מהווה נתינת-כח לעשות מהארץ הלזו הגשמית, ארץ כנען, שתהי' "ארץ ישראל", שפירוש המילה 'ארץ' הוא כמו שאמרו חז"ל - "ארץ" = משלשון רצון ע"ש שרצתה לעשות רצון קונה", ועד שהארץ כולה נעשית לך לו ית'.

לסיכום: הטעם למה שהגילוי ד"ד"ירא אליו הוי"ו נפעל ע"י מצוות מילה הוא מכיוון שבמצות מילה ישנם את שני הקצוות (בדומה לשני הקצוות שישנם בהגילוי ד"ד"ירא אליו הוי"ו הנ"ל) - מצד אחד היא נעלית מכל המצוות ומצד שני חודרת בגוף הגשמי ואף פועלת בגשמיות העולם.

ה. בסגנון אחר - בעומק יותר: ב' הקצוות שבמצות מילה - דרגא נעלית באלקות, למעלה מכל מצוות התורה, והמשכנה והתגלותה למטה, בבשר הגוף ובגשמיות העולם - תלויים וקשורים זביז, כיון שדוקא ע"י ההמשכה וההתגלות למטה מטה נמשכת ומתגלה דרגא נעלית באלקות.

ישנו כלל⁵ בחסידות שכל הגבוה גבוה ביותר יורד מטה מטה ביותר, וכמשל חומת אבנים בפילתה שדוקא אבנים שהיו בגובה החומה נופלים הכי רחוק, וכן הוא בהנמשל שדוקא בגשמיות העולם הזה התחתון מתגלה העצם של הקב"ה וכדלהלן:

וההסברה בזה - ע"פ הידוע שתכלית הבריאה כולה הוא מפני שנתאוהה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים, כלומר, לא רק שגילוי אלקות נמשך בכל סדר ההשתלשלות עד שנמשך ומתגלה גם בתחתונים, אלא אדרבה, שהדירה לו ית' בתחתונים דוקא, כי, דרגת האלקות שמתגלית בעולמות העליונים היא בחי' הגילויים, ואילו התגלות העצם ממש (שלמעלה מבחי' הגילויים), מהותו ועצמותו ית', הוא בתחתונים דוקא, כשפ' שנפשו האדם מורכבת מעצם וגילויים, עצם -

היינו עצם הנפש כלומר הנפש כמו שהיא לעצמה, וגילויים - היינו כמו שהנפש מתגלה באמצעות הכוחות שלה (שכל ומדות), כך גם למעלה ישנו העצם של הקב"ה דהיינו הקב"ה כמו שהוא לעצמו, ויש את הגילויים של הקב"ה דהיינו ארץ שהקב"ה מתגלה לעולם באמצעות הספירות וכו'.

וכשם שבאדם הגילויים של הנפש באים בסדר והדרגה שמהשכל נמשך למדות וכו', כך גם בגילויים של הקב"ה שבאים בסדר והדרגה חכמה בינה וכו'.

זאת אומרת שמצד הגילויים כל דרגא עליונה יותר ממה שתחתיה, כמו שהשכל נעלה מהמדות, וככל שירידים למדרגה נחותה יותר יורדים בדרגא.

לא כן הוא בהתגלות העצם שמעלתו היא פשיטותו מכל ציור ודרגה, ולכן מעלתו מתבטאת דוקא בתחתון

5 ראה תו"א צ"ב, ובכ"מ.

6 בהבא לקמן ראה תו"א, יג, ד, שיחת תולדות תשנ"ב, סה"ש

תשנ"ב ח"א ע"א 316, סה"מ מילוקט ח"א מאמר ד"ה בא'תי

לגני' תש"א ס"ד, ועוד.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

אדמה לעליון⁴⁵.

ז. וענין זה (הגילוי ד', וירא אליו ה' ב, כניסת נפש זו הקדושה . . במצות מילה") מתבטא בפועל בכל פרטי הענינים שבחיי האדם גם בקטנותו - ומהדוגמאות לזה:

לכל לראש - ההכרה באלקות, ש, המאור הוא בהתגלות ולכן אפילו תינוקות יודעים שיש שם אלקה מצוי כו"⁴⁶, ויתירה מזה, שאצל קטנים יש עליו גדול יותר, כמוכן מהמאמר הידוע של גדול בישראל, "אני מתפלל לדעת זה התינוק"⁴⁷, שכיון שאינו שייך להבנה והשגה בעניני הספירות (בחי' הגילויים), אזי התפלה שלו היא למהותו ועצמותו ית' ממש.

ועוד ועיקר - לא רק בנוגע לענינים רוחניים, תפלה להקב"ה, אלא גם בענינים הגשמיים, כמו אכילה ושתי', כמודגש גם אצל קטנים שמחנכים אותם בברכת המזון⁴⁸ (הברכה שחיובה מן התורה⁴⁹) באופן שמבינים בשכלם שצריכים לברך ולהודות להקב"ה על

שמצינו בהלכה שהאומר, "קונם שאני נהנה ממולים אסור בערלי ישראל"³⁵, "אע"ג דלא מהילי כמאן דמהילי דמו"³⁶, ועד"ז "אשה כמאן דמהילא דמיא"³⁶.

ועי"ו ישנו אצל כאו"א מישראל הגילוי ד', וירא אליו ה' - "כניסת נפש זו הקדושה . . במצות מילה"³⁷:

נפש הקדושה, נפש האלקית, היא דרגא נעלית באלקות - "חלק אלקה ממעל ממש"³⁸, והעצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכולו³⁹, שתופס בהעצם דאלקה ממש.

[ולהעיר מדיוק הלשון "תופס", ש"תפיסה" שייכת לקנין שעל ידו נעשה בעה"ב על הדבר הנקנה, היינו, שכאו"א מישראל תופס וקונה ונעשה בעה"ב כביכול על העצם דאלקה ממש⁴⁰].

והדרגא הנעלית ד"חלק אלקה ממעל ממש" - מתלבשת ונכנסת (בפנימיות) בגוף הגשמי (הנדרמה בחומריות לגופי אומות העולם⁴¹) דכאו"א מישראל, ועד שאמיתת החיות דהגוף הגשמי היא מנפש האלקית⁴², שלכן, הגוף הגשמי דכאו"א מישראל הוא "גוף קדוש"⁴³, ונקרא "אדם" ("אתם קרויין אדם"⁴⁴), ע"ש

45) עש"מ מאמר אכ"ח ח"ב פל"ג. של"ה ג, רע"א. כ. ב. רסח, ב. שא, ב.

46) תוי"א פרשתנו יד, ריש ע"ב.

47) שו"ת הריב"ש סקנ"ז. הובא בסהמ"צ

להצ"צ שרש מצות התפלה פ"ח.

48) להעיר מהשייכות דברכת המזון לברית

מילה - ש, צריך שיזכור בה ברית", "בברכת הארץ", שע"י ברית נתנה לאברהם בפרשת מילה, ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך" (ברכות מת, ב ובפרש"י).

49) ברכות שם.

(* ובזה מודגשת גם השייכות להמשכת הקדושה (לא רק במזון הגוף, אלא) גם במציאות הארץ (כולל גם בחו"ל שנושם ממנה ארץ ישראל, כדלקמן בפנים).

35) נדרים שבהערה 20. ע"ז כז, א.

36) ע"ז שם.

37) שו"ע אדה"ז או"ח (מהדו"ת) סוס"ד.

38) תניא רפ"ב.

39) כש"ט הוספות סקט"ז, וש"נ.

40) דוגמא לדבר - "מכרתי לכם תורתי

כביכול נמכרתי עמה" (שמו"ר רפ"ג), "נצחוני

בני נצחוני" (ב"מ נט, ב).

41) תניא פמ"ט.

42) ראה סה"מ תרנ"ו ס"ע שיט. לקו"ש ח"י ע'

103. וש"ב.

43) ראה זה"ג ע, ריש ע"ב. שו"ע אדה"ז

שבהערה 37. ועוד.

44) יבמות סא, רע"א.

שבגילוי ד' וירא אליו הוי"ו" לאברהם אבינו הגילוי לא נשאר בהבדלה מוגוו הגשמי אלא חדר בו בפנימיות (כנ"ל ס"ג), כך גם אצל כל יהודי שהגילוי חודר בגופו הגשמי ועד שחיות הגוף הוא מהגילוי.

ז. וענין זה (הגילוי ד' וירא אליו הוי"ו) כניסת נפש זו הקדושה . . במצות מילה" אינו קיים רק באופן מקיף בחיי האדם אלא מתבטא בפועל בכל פורטי הענינים שבחיי האדם גם בקטנותו – ומהדוגמאות לזה:

לכל לראש – ההכרה באלקות, ש"המאור הוא בהתגלות ולכן אפילו תינוקות יודעים שיש שם אלקה מצוי כו"ו,

מובא בספרי קבלה שלפני בריאת העולם היה אוא"ס ממלא את כל מקום החלל, וכשעלה ברצונו לברוא את העולם סילק אורו הגדול לצד עד שנהיה מקום פניו ואז ברא את העולם.

ומבאר בחסידות שאין הפירוש כפשוטו שסילק את האור האלוקי, אלא הכוונה שהאור שהיה בהתגלות נכלל במקורו, וכמסל חכם גדול שכשמדבר דברי חכמה הרי משפיע את חכמתו ומגלה אותה לולתו, וכשאין הוא משפיע הרי אין הפי' שנסתלקה ממנו כח חכמתו, אלא שהחכמה נכללה במקורה בכח השכל.

וכן הוא בהנמשל שהמאור היינו העצם של הקב"ה נמצא וקיים בכל מקום רק שהאור האלוקי אינו מתגלה, אלא כלול במקורו כמו זיו השמש בשמש, ובמילא אצל כל יהודי (גם לאחר הצמצום), מאיר בו המאור – העצם של הקב"ה.

ויתירה מזה, שאצל קטנים יש עילוי גדול יותר מבגדולים, כמובן מהמאמר הידוע של גדול בישראל "אני מתפלל לדעת זה התינוק", שכיון שאינו שייך להבנה והשגה בעניני הספירות (בחי' הגילויים), אזי התפלה שלו היא למהותו ועצמותו ית' ממש כמו אצל הקטן.

כפי שהוסבר לעיל שמעלת העצם היא פשוטו מכל ציור וע"כ ה"ה מתבטא דוקא בדבר שאין בו מעלה, ולכן התגלות העצם הוא בעיקר אצל קטנים שאין בהם מעלה כבגדולים (שיש להם שכל וכו').

ועוד ועיקר – לא רק שגילוי העצם הוא בנוגע לענינים רוחניים, כמו תפלה להקב"ה, אלא גם בענינים הגשמיים, כמו אכילה ושתיה, כמודגש גם אצל קטנים שמחנכים אותם בברכת המזון (ברכת הון הברכה האשונה בברכת המזון שחיובה מן התורה) באופן שמבינים בשכלם שצריכים לברך ולהודות להקב"ה על

שמצינו בהלכה שהאומר "קונם = נודר נדר שאני שאני לא נהנה ממולים אסור אפי' בערלי ישראל", "אע"ג דלא מהילי כמאן דמהילי דמו", = שאף על פי שלא מל ה"ז נחשב כאילו הוא מל, ועד"ו "אשה כמאן דמהילא דמייא" = אשה נחשבת כמי שמל, שאף שאיננה שייכת לברית מילה יש בה ענין זה ברוחניות.

ועי"ו ע"מ צות מילה ישנו אצל כל אחד ואחד מישראל הגילוי ד' וירא אליו הוי"ו – כניסת נפש זו הקדושה . . במצות מילה":

נפש הקדושה, נפש האלקית, היא דרגא נעלית באלקות – "חלק אלקה ממעל ממש", חלק מעצמותו של הקב"ה (שהרי נשמות ישראל מושרים בעצמותו של הקב"ה), והעצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכלו, כשם שבגשמיית כשאתה תופס בשוהו הרי אף שתופס במקצת החפץ ה"ז נחשב כאילו תופס בהחפץ כולו, כך בהנמשל שאף שהנפש האלוקית היא רק "חלק אלוקה..." מ"ה"ז נחשב שתופס בהעצם דאלקה ממש.

[ולהעיר מדיוק הלשון "תופס", ש"תפיסה" שייכת לקנין שעל ידו נעשה בעה"ב על הדבר הנקנה, נאמר בהלכה שישנם דברים הנקנים במשיכה כלומר שבכדי לקנות את הדבר שיחשב ברשותו של האדם, ה"ז נעשה ע"י שתופס בהחפץ ומגביהו, וכך ג"כ כאן שהחלק אלוקה תופס בהעצם של הקב"ה, היינו שכאז"א מישראל תופס וקונה ונעשה בעה"ב כביכול על העצם דאלקה ממש, כלומר לא רק שיש כאן מצאיות שתופסת בעצם, אלא שהעצם דאלוקות הוא ברשותו, וכמו שמצינו (ראה הע' 40) בנוגע לתורה שהקב"ה סמרה לנו, וע"כ אנו הבעלי בית על התורה, ובמילא יש לנו הכח לפסוק דין עד כ"כ שהקב"ה אומר (בקשר לפסוק דין שפסקו ב"ד למטה) "ניצחוני בני נצחוני".]

והדרגא הנעלית ד"חלק אלקה ממעל ממש" – לא נשאת בהבדלה מן הגוף, אלא מתלבשת ונכנסת (בפנימיות) בגוף הגשמי ("הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם") דכאו"א מישראל, ועד שאמיתת החיות דהגוף הגשמי היא מנפש האלקית, שלכן, מכיוון שחיות הגוף הוא מהנפש ולא רק שהנפש מלובשת בו על כן, הגוף הגשמי דכאו"א מישראל הוא "גוף קדוש", ונקרא "אדם" ("אתם קרויין אדם"), ע"ש אדמה לעליון, שדומה להקב"ה.

לסיכום: אצל כל יהודי קיים הגילוי ד' וירא אליו הוי"ו" מצד הנפש האלוקית המלובשת בו שמצד היותה חלק אלוקה ממעל ממש הרי היא כהעצם ממש, וכשם

ש"פ וירא, ח"י מרחשון

אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחת⁵³,
בנפשו פנימה, ובביתו הפרטי.

ומהבית נמשך גם בחלקו בעולם ובכל
העולם - כמודגש בכך שהמזווה היא
בפתח הבית ובטפח הסמוך לחוץ⁵⁴,
להורות שפעולתה גם בחוץ, ובפרט עי"ז
שהאדם יוצא מן הבית לחוץ (כמ"ש, ה'
ישמר צאתך ובואך"⁵⁵) כשהוא חדר
בתוכנה של המזווה, "כל זמן שיכנס ויצא
יפגע ביחוד השם שמו של הקב"ה ויזכור
אהבתו. . . וידע שאין דבר העומד לעולם
ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור
העולם"⁵⁶, ומחזיר זה בעבודתו בחלקו
בעולם לעשות ממנו "ארץ ישראל",
כהפתגם הידוע⁵⁷, "עשה כאן (בחול"ל) ארץ
ישראל", ועד שכל העולם נעשה בבחינת
"ארץ ישראל", שבארץ כולה ניכר בגלוי
שייכותה לישראל ותורה ("ישראל" ר"ת
,"יששים ריבוא אותיות לתורה"⁵⁸),
שנעשית דירה לו ית'.

ה. עפ"ז יש לבאר תוכן הסיפור ע"ד
בכייט אדנ"ע מפני מה נראה ה' אל
אברהם אבינו ולנו אינו נראה, ומענה
הצ"צ כשיהודי צדיק, מחליט בגיל
תשעים ותשע שנים שצריך למול את
עצמו, ראוי הוא שה' יראה אליו -
שהשקו"ט אינה בנוגע להמציאות ד, וירא
אליו ה'" (הגילוי מלמעלה), אלא בנוגע

המזון הגשמי, כמודגש בסיפור הגמרא⁵⁹
אודות אביי ורבא שישבו בקטנותם לפני
רבה, ושאלם, "למי מברכין" (ברכת
המזון), "אמרי לי' לרחמנא (ושאלם)
ורחמנא היכא יתיב, רבא אחוי לשמי
טללא, אביי נפק לברא אחוי כלפי
שמיא"⁶⁰ (ובסיום הענין: "היינו דאמרי
אינשי בוצין בוצין מקטפי' ידיע").

ויתירה מזה - לא רק בנוגע למזון
שמחי' את גופם ונעשה דם ובשר כבשרם,
אלא גם בנוגע לחפצים הגשמיים שבבית,
כמודגש במצות מזווה (שחביבותה ניכרת
אצל כאו"א מישראל גם בקטנותו, כפי
שרואים במוחש אצל ילדי ישראל שטבעם
מושך אותם לנשק את המזווה, ומגביהם
את גופם למעלה כדי לנשק את המזווה,
וכמ"פ במשך היום, ובפרט בהתחלת
היום, תיכף בקומם משנתם, ובסוף היום,
קודם השינה), שע"י קביעתה בפתח הבית
ובפתח דכל חדר וחדר שבבית, ניכר שכל
החפצים שבחדר, כל החדר והבית כולו
שייכים ל,ה' אחד", ועד"ו בספרי קודש
וקופת צדקה שבבית (כמדובר כמ"פ
שכדאי ונכון ביותר שלכל ילד וילדה יהיו
בחדרו ספרי קודש (חומש סידור וכו')
וקופת צדקה השייכים לו], שע"ז נעשה
הבית כולו בית תורה תפלה וגמ"ח, מעין
ודוגמת בית המקדש, כמ"ש⁶², "ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכו לא נאמר

53 ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

54 מנחות לג, ריש ע"ב. רמב"ם הל' מזווה

פ"ו הי"ב. טושו"ע יו"ד סו"ס רפה.

55 תהלים קכא, ה. וראה חז"ג רסג, ב. רסו,

ב.

56 רמב"ם שם הי"ג.

57 אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע'

תפה.

58 "יש" דייקא - שרומז על ההמשכה

וההתגלות בהמציאות ד, יש הגשמי".

59 מגלה עמוקות אופן קפו.

50 שם, א.

51 ובחדא"ג מהרש"א שם: "מה שאמרו לי'

לרחמנא, אפשר דאכתי לא ידעו למי מברכין,
דאינן יודעין מי הוא רחמנא, אלא דכך למדו מפי
אביהם ורבם לומר כן, ולכך לא היה סגי לי' נמי
שיאמרו כן בפה בשמי טללא ובשמיא, דשמא למדו
לומר כן ואינן יודעין מה הוא טללא ושמיא, עד
שהראו לו כלפי מעלה מה הוא, ושפיר יודעין למי
מברכין".

52 תרומה כה, ה.

אחד ואחת, בנפשו פנימה, ובביתו הפרטי ה"זכבית מקדש, שכל כולו קדושה".

ומהבית נמשך גם בחלקו בעולם ובכל העולם – כמודגש בכך שהמזווה היא בפתח הבית ובטפח הסמוך לחוץ, להורות שפעולתה גם בחוץ, ובפרט ע"ז שהאדם לא רק משפיע מהבית לחוץ, אלא שהוא בעצמו יוצא מן הבית לחוץ (כמ"ש "ה' ישמר צאתך ובואך") כשהוא חדור בתוכנה של המזווה, כמ"ש הרמב"ם בטעם מצות מזווה שהיא בכדיש"כל זמן שיכנס ויצא יפגע ביחוד השם שמו של הקב"ה ויזכור אהבתו . . . וידע שאין דבר העומד לעולם ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור העולם", ומחזיר זה - יחוד השם בעבודתו בחלקו בעולם שמתבטאת בלעשות ממנו "ארץ ישראל", כהפתגם הידוע "עשה כאן (בחו"ל) ארץ ישראל", ועד שכל העולם נעשה בבחינת "ארץ ישראל", שהכונה בזה היא - שבארץ כולה ניכר בגלוי שייכותה לישראל ותורה (שקשורים א' לשני, שהרי "ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה"), שנעשית דירה לו ית'.

לסיכום: הגילוי ד"וירא אליו הוי", לא רק שקיים אצל כל יהודי, אלא אף מתבטא בהנהגתו בחיי היום יום, ולא רק אצל גדולים בישראל אלא אף בילדים, ולא רק בעניינים רחניים אלא אף בעניינים הגשמיים, ולא רק בגופו ובביתו, אלא אף בחלקו בעולם.

ת. עפ"ז יש לבאר תוכן הסיפור ע"ד כביית אדני"ע מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה, ומענה הצמח צדק כשהיה צדיק, מחליט בגיל תשעים ותשע שנים שצריך למול את עצמו, ראוי הוא שה' יראה אליו, שכפי שנשאל בתחילת השיחה מהי ההוראה אלינו בשעה שמסיפור זה מודגש לכאורה שהגילוי ד"וירא אליו הוי" שייך רק לצדיק כאברהם אבינו? – אלא שלפי המבואר לעיל מובן שהשקו"ט אינה בנוגע להמצאות ד"וירא אליו הוי" (הגילוי מלמעלה), אלא בנוגע

המזון הגשמי, כמודגש בסיפור הגמרא אודות אב"י ורבא שישבו בקטנותם לפני רבה, ושאלם "למי מברכין" (ברכת המזון), "אמרי לי לרחמנא = אמרו לו שמברכים להקב"ה (ושאלם) ורחמנא היכא יתיב = והקב"ה היכן הוא יושב?, רבא אחוי לשמי טללא = רבא הצביע לתקרת הבית, אב"י נפק לברא אחוי כלפי שמאי = אב"י יצא לבחוץ והצביע לשמים" (ובסיום הענין: "היינו דאמרי אינשי בוצין בוצין מקטפי ידיע" (כנ"ל ס"ב)) ומזה (ראה הע' 51) שלא רק שאמרו שמברכים להקב"ה, אלא אף הצביעו היכן הוא יושב, רואים שהם ידעו והבינו בשלם שצריכים להודות להקב"ה.

ויתירה מזה – הגילוי ד"וירא אליו הוי' הוא לא רק בנוגע למזון שמחזי את גופם ונעשה דם ובשר, כבשרים, אלא גם בנוגע להפצים הגשמיים שבבית, כשם שאצל אברהם אבינו הגילוי ד"וירא אליו הוי" באמצעות הברית מילה פעל לא רק על גופו אלא גם על המציאות הגשמית העולם (כנ"ל ס"ד) כך גם אצל כ"א כפי שזה מודגש במצות מזווה [שחביבותה ניכרת אצל כאו"א מישראל גם בקטנותו, כפי שרואים במוחש אצל ילדי ישראל שטבעם מושך אותם לנשק את המזווה, ומגביהים את גופם למעלה כדי לנשק את המזווה, וכמ"פ במשך היום, ובפרט בהתחלת היום, תיכף בקומם משנתם, ובסוף היום, קודם השינה], שע"י קביעתה בפתח הבית ובפתח דכל חדר וחדר שבבית, ניכר שכל החפצים שבחדר, כל החדר והבית כולו שייכים ל"ה' אחד", שהרי הכל משמש לדברים שבקדושה, ועד"ז בספרייקודש וקופת צדקה שבבית [כמדובר כמ"פ שכדאי ונכון ביותר שלכל ילד וילדה יהיו בחדרו ספרייקודש (חומש סידור וכו') וקופת צדקה השייכים לו], שע"ז נעשה הבית כולו בית תורה תפלה וגמ"ח, מעין ודוגמת בית המקדש, כמ"ש "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, לשון רבים, שזה מרמז שבתוך כל

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

ועל זה השיב לו הצ"צ, שכדי לראות את ההתגלות ד, וירא אליו ה"י בפועל ובגלוי, צריכים להיות ראויים לכך ע"י העבודה בפועל, כמו באברהם, שמצד גודל מעלת עבודתו (שבהיותו בן צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו) ה' ראוי שה' יתגלה אליו, ולכן ראה בגלוי ש, וירא אליו ה"י.

ט. עפ"ז מובן גם הלימוד וההוראה מ, וירא אליו ה"י בעבודת כא"א מישראל:

כשיהודי לומד וקורא בתורה, וירא אליו ה"י, צריך לידע שהכוונה היא (גם ובעיקר) אליו (שהרי לא נאמר, וירא אל אברהם, אלא, וירא אליו), להיותו בנו של אברהם אבינו, שנכנס בכריתו של אברהם אבינו. כמו אברהם אבינו ש, וירא אליו ה"י בשביל המילה.

וידיעה זו מעוררת בו תשוקה לראות את ההתגלות ד, וירא אליו ה"י - כפי שלמדים מאדנ"ע⁶⁶ שגם ילד קטן צריך להשתוקק לראות את ההתגלות ד, וירא אליו ה"י, עד כדי בכי!

וכיון שמשתוקק לראות את ההתגלות ד, וירא אליו ה"י, בודאי יעשה כל התלוי בו להיות ראוי לכך - ע"י עבודתו בענין המילה:

בנוגע לגופו הגשמי - ,ברית בבשרכם לברית עולם" - שמציאות הגוף, כל רמ"ח אברים ושס"ה גידים, חדורה בקדושה ואלקות באופן של ,ברית עולם"; ובנוגע לחלקו בעולם - ירושת הארץ שע"י המילה - שכל פעולה

להראי' בפועל ובגלוי (ע"י המקבל):

המציאות ד, וירא אליו ה"י (הופעת השכינה והשראתה⁶⁶) קיימת בכא"א מישראל - ע"י המילה, שאז נכנסת בו נפש הקדושה, "חלק אלקה ממעל ממש", ועי"ז נעשית אצלו הכרה באלקות, שנמשכת וחודרת גם בעניניו הגשמיים ובחלקו בעולם, כנ"ל בארוכה; והחידוש באברהם - שהמציאות ד, וירא אליו ה"י היתה אצלו באופן של ראי', שראה בפועל ובגלוי הופעת השכינה אליו והשראתה בו.

ובכיינו של אדנ"ע, מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה, פירושה, שלנו אינו נראה כמו שנראה לאברהם אבינו, באופן שגם אנו נראה את ההתגלות ד, וירא ה' אליו.

ועפ"ז יומתק דיוק הלשון, מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה" - דאף שבודאי ידע והבין גודל מעלתו של אברהם אבינו ביחס אליו, מ"מ, טענתו ותביעתו (עד כדי בכי) היתה שכיון שאברהם הוא אבינו דכא"א מישראל⁶⁶, נמשכים כל עניניו ומעלותיו (כולל גם המעלה שבאה עי"ז שבגיל צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו) לכא"א מבניו אחריו⁶² עד סוף כל הדורות, שמבלי הבט על מעמדו ומצבו יורש הכל, לכן, באותו אופן שה' נראה אל אברהם אבינו צריך להראות גם לנו, היינו, שגם אנו נראה את ההתגלות ד, וירא אליו ה"י.

60 כלשון הספורנו והאזה"ח שבהערה 33.
61 כפי שמדגישים בהתחלת כל תפלה ותפלה בכל ימות השנה בשוה - ,אלקיננו ואלקי אבותינו אלקי אברהם כו", וחז"מים, מגן אברהם".
62 כלשון הכתוב בפרשתנו (ית, יט) ,כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו וגו'".

63 דכיון שכבר מקטנותו, בוצין בוצין מקטפי' ידיע', ה' מוכן וראוי להיות נשיא בישראל, נעשית הנהגתו (גם בקטנותו) הוראה לכל בני' בחינוך הקטנים.

את ההתגלות ד"וירא אליו ה" בפועל ובגלוי, צריכים להיות ראויים לכך ע"י העבודה בפועל, כמו באברהם, שמצד גודל מעלת עבודתו (שבהיותו בן צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו) ה" ראוי שה' יתגלה אליו, ולכן ראה בגלוי ש"וירא אליו ה". לסיכום: ע"פ המבואר דלכל יהודי יש את הגילוי ד"וירא אליו ה", אלא שאין זה בא בפועל ובגלוי, מובן שאלת הרבי הרש"ב ותשובתו של הצ"צ, שאלת הרבי הרש"ב - מדוע אין אנו רואים בפועל ובגלוי את הגילוי ד"וירא אליו ה"? ותשובת הצ"צ - דבכדי לזכות לראות את הגילוי בפועל צריך להיות ראוי לכך!

ט. עפ"ז מובן גם הלימוד וההוראה מ"וירא אליו ה" בעבודת כאו"א מישראל:

כשיהודי לומד וקורא בתורה "וירא אליו ה", צריך לידע שהכוונה היא (גם ובעיקר) אליו (שהרי לא נאמר "וירא אל אברהם", אלא "וירא אליו" דאף שפשטות הפסוק מדבר על אברהם אבינו הרי מזה שהתורה כתבה "וירא אליו" סתם ישמך הוראה לכ"א), והטעם לכך הוא להיותו בנו של אברהם אבינו, ובמילא יורש ממנו הכל (כדלעיל ס"ח). ולכן ה"ז נקרא שנכנס בבריתו של אברהם אבינו. כמו שאברהם אבינו זכה ש"וירא אליו ה" בשביל המילה.

וידיעה זו מעוררת בו תשוקה לראות את ההתגלות ד"וירא אליו ה" - כפי שלמדים מאדנ"ע שגם ילד קטן צריך להשתוקק לראות את ההתגלות ד"וירא אליו ה", עד כדי בכי!

כלומר מ"וירא אליו ה" למדים שלכל אחד יש גילוי זה בתוכו, ומהסיפור של הרבי רש"ב למדים שגם ילד קטן צריך להשתוקק לראות גילוי זה.

וכיון שמשותקק לראות את ההתגלות ד"וירא אליו ה", בודאי יעשה כל התלוי בו להיות ראוי לכך על מנת שיראה זאת בפועל - ע"י עבודתו בענין המילה:

כלומר בכדי שגילוי זה יהיה בו, זהו ע"ז קיום מצות מילה בפשטות (ויתרה מזו שגם לולי מצות מילה קיים בו הגילוי ד"וירא אליו ה", כנ"ל ס"ח), אמנם בכדי שיראה את הגילוי בפועל, לא מספיק מצות מילה בפשטות, אלא זקוקים גם לעבודה רוחנית בדוגמת ענין המילה, וכדלהלן:

בנוגע לגופו הגשמי - כשם שבברית נאמר "בריתי בבשרכם לברית עולם" דהיינו שחודר בגוף - כך נדרש בעבודתו שמציאות הגוף, כל רמ"ח אברים ושס"ה גידים, תהיה חדרה בקדושה ואלקות באופן של "ברית עולם"; וכשם שהמילה פועלת אף בנוגע לחלקו פועלם - כמו ירושת הארץ שהיתה ע"י המילה - כך נדרש בעבודתו שכל פעולה

להראי' בפועל ובגלוי (ע"י המקבל): המציאות ד"וירא אליו ה" (הופעת השכינה והשראתה) קיימת בכל אחד ואחד מישראל - ע"י המילה, שאז נכנסת בו נפש הקדושה, שהיא "חלק אלקה מומעל ממש", ועי"ז נעשית אצלו הכרה באלקות, שנמשכת וחודרת גם בעניניו הגשמיים ובחלקו בעולם, כנ"ל בארוכה; והחידוש באברהם - שהמציאות ד"וירא אליו ה" לא רק שהיתה בהתגלות הראשונה, אלא היתה אצלו באופן של ראוי, שראש בפועל ובגלוי הופעת השכינה אליו והשראתה בו. כלומר על אף שהוסבר בארוכה שאצל כל יהודי קיים הגילוי ד"וירא אליו ה", ויתרה מזו שזה חודר בכל עניניו, הרי אין הפי' שהוא תופס זאת, אלא הדבר מתגלה כמו שהוא בעצמותו.

וכמו למשל כשיש קופסה עם אבנים טובות, הרי כל זמן שהקופסה סגורה הרי האבנים בהעלם, וכשנפתחת הקופסה האבנים בהתגלות, אמנם אין הכוונה שהאדם תופס ומשיג את האבנים אלא שרואה אותם כמו שהם.

וכך גם כאן שכל יהודי רואה ויודע אודות המציאות של עצמותו, אבל אין הוא משיג ותופס אותו, מכיון שהוא למעלה מגילוי ותפיסה⁸.

ועל כן בכייתו של אדנ"ע "מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה", פירושה, שלנו אינו נראה כמו שנראה לאברהם אבינו, באופן שגם אנו נראה את ההתגלות ד"וירא ה' אליו", כלומר שנתפס ונשיג את עצמותו של הקב"ה כמו שהיה אצל אברהם אבינו.

ועל פי זה יומתק דיוק הלשון "מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה" - דאף שבודאי ידע והבין גודל מעלתו של אברהם אבינו ביחס אליו (וא"כ איך מלכתחילה שאל שאלה זו?), מכל מקום, טענתו ותביעתו (עד כדי בכי) היתה שכיון שאברהם הוא אבינו דכל אחד ואחד מישראל, נמשכים כל עניניו ומעלותיו (כולל גם המעלה שבאה עי"ז שבגיל צ"ט שנה החליט שצריך למול את עצמו) לכאו"א מבניו אחריו עד סוף כל הדורות, שמבלי הבט על מעמדו ומצבו יורש הכל, דכמו שבירושה אין זה משנה מי הוא הירש כך גם כאן, שלכן, באותו אופן שה' נראה אל אברהם אבינו צריך להראות גם לנו, היינו, שגם אנו נראה את ההתגלות ד"וירא אליו ה", ולא רק נדע על מציאותו, וא"כ מדוע אין אנו רואים את הגילוי?

ועל זה השיב לו הצמח צדק, שכדי לראות

8 ראה בסה"מ מלוקח"ט גמאמר ד"ה 'באתי לגני' ס"ח, הע' 15, ובהנסמך שם.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

ועשרים (המספר דכ"ף) בגימטריא כתר⁶⁶ - ש"כתר" היא דרגא הכי נעלית באלקות, למעלה מכל הספירות, ודרגא זו נמשכת ומתגלה וחודרת בעובדין דחול שבחודש מרחשון. ובעומק יותר - שההמשכה וההתגלות ד"וירא אליו ה'" בעובדין דחול שבחודש מרחשון קשורה עם התגלות העצם דלמעלה (כנ"ל ס"ה), שזהו"ע הכתר (כ"ף).

* * *

יא. ויש להוסיף בכל זה בקשר ובשייכות להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

מהענינים העיקריים דיעודי הגאולה - ש"לא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך"⁶⁷, שזהו"ע ד"וירא אליו ה'"⁶⁸ בתכלית השלימות.

ויתירה מזה: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גו'"⁶⁹ (לא רק, עיני בשר", אלא ה"בשר" עצמו, ו"כל בשר"), שיהי גילוי אלקות בכל הבריאה כולה - שזהו תוכן הענין דח"י מרחשון, שבכל עניני העולם (עובדין דחול שבחודש מרחשון) יהי ניכר החיות (ח"י) האמיתי דאלקות.

ושייך גם לכ"ף מרחשון, בחי" הכתר, שקשור עם ענין המלכות - שלעתיד לבוא תתגלה מלכותו של הקב"ה (כ"ף) בכל העולם כולו (מרחשון), כמ"ש: "ה' ויבא העולם כולו את הגוף הגשמי.

ופעולה בחלקו בעולם חדורה בעשיית ארץ ישראל מכל פרטי הענינים שבחלקו בעולם.

וע"י עבודה זו נעשה כלי ראוי להגילוי ד"וירא אליו ה'", הן בנוגע להגילוי בעצמו, והן בנוגע להגילוי בחלקו בעולם ובכל העולם כולו, שנעשה דירה לו ית'.

י. וענין זה מודגש יותר בהקביעות דפרשת וירא בח"י מרחשון:

ח"י (מלשון חיות) - מורה על החיות האמיתי דכאו"א מישראל⁶⁴, חיות הנשמה, "חלק אלקה ממעל ממש", כפי שנמשכת ובאה להחיות את הגוף הגשמי.

וח"י מרחשון - מורה על המשכת וגילוי החיות (חיות הנשמה המלובשת בגוף) גם בעובדין דחול שבהם מתעסקים החל מחודש מרחשון (החודש הראשון בשנה לאחרי חודש תשרי ש"מרובה במועדות"⁶⁵), על מנת להמשיך ולהתדיר קדושה ואלקות גם בעובדין דחול, ל"ט מלאכות, שיהי ניכר שההתעסקות בהם היא כדי לעשות מהעולם כולו דירה לו ית', בדוגמת המשכן והמקדש שנעשה ע"י ל"ט מלאכות.

ועפ"ז מובן הקשר והשייכות דפרשת וירא לח"י מרחשון - שהגילוי ד"וירא אליו ה'" (שע"י המילה) נמשך וחודר ומתגלה בחיות הנשמה המלובשת בגוף (ח"י), וגם בהתעסקות בעובדין דחול (מרחשון), שיהי ניכר בהם גילוי אלקות.

ובהמשך לזה (תוך ג' ימים) באים לכ"ף מרחשון - כ"ף ר"ת כתר⁶⁶,

67 ישע"י ל, כ. וראה תניא פל"ו.

68 ומרומו גם בהמשך וסיום הכתוב, "כחם היום" - כמארז"ל (נדרים ה, סע"ב. וש"ג) "לעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה צדיקים (ועמך כולם צדיקים) מתרפאין בה", שיהי שלימות הגילוי ד"שמש הוי" בכל התוקף, ובאופן שיומשך ויתקבל בגוף הגשמי, ועד שפועל רפואת ושלימות הגוף.

69 ישע"י מ, ה. וראה תניא שם.

70 בשלח טו, ית.

64 ובפרט ח"י בחודש, שקשור עם מהלך הלבנה, ה"ז מורה על החיות דישראל שדומין ללבנה ומונין ללבנה ראה סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

65 שו"ע אדה"ו או"ח סתצ"ב ס"ב.

66 לקו"ת שה"ש לה, ג. ובכ"מ.

המשכן והמקדש שנעשה ע"י ל"ט מלאכות דאך שענינו הוא השראת השכינה הרי זה נעשה דוקא ע"י עשיה גשמית.

ועפ"ז מובן הקשר והשייכות דפרשת וירא לח"י מרחשון – שהגילוי ד"וירא אליו ה"י (שע"י המילה) נמשך וחודר ומתגלה בחיות הנשמה המלוכשת בגוף (שזה מתבטא בתאריך בחודש - ח"י), וגם בההתעסקות בעובדין דחול (שזה מתבטא בשם החודש - מרחשון), שיהי' ניכר בהם גילוי אלקות.

ובהמשך לזה (תוך ג' ימים) באים לכ"ף מרחשון שאף בזה מודגש שני קצוות הנ"ל – מצד אחד התאריך בחודש הוא - כ"ף שהוא ר"ת כתר, וגם עשרים (המספר דכ"ף) כל אותיותיו ביחד הוא בנימטריא כתר – ש"כתר" היא דרגא הכי נעלית באלקות, למעלה מכל הספירות, כפי שמוסבר בחסידות דכמו שבאדם הרצון הוא מעל כל הכוחות ושושלט על כל הכוחות שהרי אין דבר העומד בפני הרצון, כך ספירת הכתר שמורה על הרצון של הקב"ה נעלה מכל הספירות ומקיף עליהם למעלה.

ומצד שני שדרגא זו נמשכת ומתגלה וחודרת בעובדין דחול שבחודש מרחשון. ובעומק יותר – לא רק דספי' הכתר נמשכת גם בעובדין דחול אלא שהמשכה וההתגלות ד"וירא אליו ה"י בעובדין דחול שבחודש מרחשון קשורה עם התגלות העצם דלמעלה (כנ"ל ס"ה), שזוה"ע הכתר (כ"ף), ובמילא עיקר הגילוי דספי' הכתר שקשור עם העצם דלמעלה מתגלה דוקא בעובדין דחול, בעניני העולם.

ומכיוון שזה מודגש בהקביעות בחודש, הרי זה מוסיף בהלימוד של כל ייודי בעבודתו בהדרת אלקות בגופו ובעולם.

לסיכום: ב' הקצוות שישנם בהגילוי ד"וירא אליו הוי"י ובברית מילה מודגשים בח"י מרחשון – שח"י מורה על החיות דהנשמה שהיא חלק אלקה שקשורה לעצם שלמעלה וביחד עם זה חודרת בגופו, ומרחשון מורה שחודר גם בעובדין דחול בעניני העולם, זה מתקשר עם כ"ף מרחשון שגם בו יש שני קצוות, זה מוסיף בהלימוד בעבודתו של כל ייודי.

ופעולה בחלקו בעולם תהיה חדורה בעשיית ארץ ישראל שעבודה זו מתבצעת מכל פרטי הענינים שבחלקו בעולם.

וע"י עבודה זו נעשה כלי ראוי לראות בפועל את הגילוי ד"וירא אליו ה"י, הן בנוגע להגילוי בעצמו שמתבטא בכך שיראה בפועל את הגילוי, והן בנוגע להגילוי בחלקו בעולם ובכל העולם כולו, שמתבטא בכך שהעולם כולו נעשה דירה לו ית' שמתגלה בעולם עצמותו של הקב"ה.

לסיכום: הלימוד וההוראה לכל יהודי: מ"וירא אליו הוי"י – שהכוונה גם ובעיקר אליו שקיים בו הגילוי, ומהסיפור של הרבי הרש"ב – שצריך להשתוקק לראות גילוי זה, ומכיוון שמתקוק לכך יעשה עבודתו בדוגמת ענין המילה דהיינו לפעול שגופו וכל פעולה שלו בחלקו בעולם יהיו חדורים באלקות, וע"י נעשה כלי ראוי לראות גילוי זה בובהעולם.

י. וענין זה מודגש יותר בהקביעות דפרשת וירא בח"י מרחשון:

כאן מבאר כ"ק אד"ש מלך המשיח את הקשר בין כל הנ"ל לקביעות של השבת, ואת הקשר לכ' מרחשון, ומהי ההוראה סך כל אחד, כפי שנאמר בתחילת השיחה שישלמוד הוראה אף מענינים אלו.

בתאריך ח"י מרחשון ישנם שני קצוות – מצד אחד ח"י (הוא מלשון חיות) – שזה מורה על החיות האמיתי דכאו"י מישראל, שהוא החיות דהנשמה, שהיא "חלק אלקה ממעל ממש", ומצד שני הרי אין הכוונה כפי שהחיות מובדלת מהגוף אלא כפי שנמשכת ובאה להחיות את הגוף הגשמי.

וח"י מרחשון – מורה לא רק על המשכת החיות בגופו אלא על המשכת וגילוי החיות (חיות הנשמה המלוכשת בגוף) גם בעובדין דחול שבהם מתעסקים החל מחודש מרחשון (החודש הראשון בשנה לאחרי חודש תשרי ש"מרויבה במועדות"), שההתעסקות בהם היא על מנת להמשיך ולהחדיר קדושה ואלקות גם בעובדין דחול, ל"ט מלאכות, שזה נעשה ע"י שיהי' ניכר שההתעסקות בהם היא כדי לעשות מהעולם כולו דירה לו ית', בדוגמת

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

ועשרים (המספר דכ"ף) בגימטריא כתר⁶⁶ - ש, כתר" היא דרגא הכי נעלית באלקות, למעלה מכל הספירות, ודרגא זו נמשכת ומתגלה וחדרת בעובדין דחול שבחודש מרחשון. ובעומק יותר - שהמשכה וההתגלות ד, וירא אליו ה" בעובדין דחול שבחודש מרחשון קשורה עם התגלות העצם דלמעלה (כנ"ל ס"ה), שזהו"ע הכתר (כ"ף).

* * *

יא. ויש להוסיף בכל זה בקשר ובשייכות להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

מהענינים העיקריים דיעודי הגאולה - ש, לא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך⁶⁷, שזהו"ע ד, וירא אליו ה"י⁶⁸ בתכלית השלימות.

ויתירה מזה: ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גו"י⁶⁹ (לא רק, עיני בשר", אלא ה, בשר" עצמו, ו, כל בשר"), שיהי גילוי אלקות בכל הבריאה כולה - שזהו תוכן הענין דח"י מרחשון, שבכל עניני העולם (עובדין דחול שבחודש מרחשון) יהי ניכר החיות (ח"י) האמיתי דאלקות.

ושייך גם לכ"ף מרחשון, בחי' הכתר, שקשור עם ענין המלכות - שלעתיד לבוא תתגלה מלכותו של הקב"ה (כ"ף) בכל העולם כולו (מרחשון), כמ"ש⁷⁰, ה'

67 ישע"י ל, כ. וראה תניא פל"ו.

68 ומרומי גם בהמשך וסיום הכתוב, כחם היום" - כמארו"ל (נדרים ה, סע"ב. וש"נ) „לעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה צדיקים (ועמך כולם צדיקים) מתרפאין בה", שיהי שלימות הגילוי ד, שמש הוי"ו בכל התוקף, ובאופן שיומשך ויתקבל בגוף הגשמי, ועד שפועל רפואת ושלימות הגוף.

69 ישע"י מ, ה. וראה תניא שם.

70 בשלח טו, יח.

ופעולה בחלקו בעולם הדורה בעשיית ארץ ישראל מכל פרטי הענינים שבחלקו בעולם.

וע"י עבודה זו נעשה כלי ראוי להגילוי ד, וירא אליו ה", הן בנוגע להגילוי בעצמו, והן בנוגע להגילוי בחלקו בעולם ובכל העולם כולו, שנעשה דירה לו ית'.

י. וענין זה מודגש יותר בהקביעות דפרשת וירא בח"י מרחשון:

ח"י (מלשון חיות) - מורה על החיות האמיתי דכאו"א מישראל⁶⁴, חיות הנשמה, „חלק אלקה ממעל ממש", כפי שנמשכת ובאה להחיות את הגוף הגשמי.

וח"י מרחשון - מורה על המשכת וגילוי החיות (חיות הנשמה המלוכשת בגוף) גם בעובדין דחול שבהם מתעסקים החל מחודש מרחשון (החודש הראשון בשנה לאחר חודש תשרי ש, מרובה במועדות⁶⁵), על מנת להמשיך ולהחדיר קדושה ואלקות גם בעובדין דחול, ל"ט מלאכות, שיהי ניכר שהתעסקות בהם היא כדי לעשות מהעולם כולו דירה לו ית', בדוגמת המשכן והמקדש שנעשה ע"י ל"ט מלאכות.

ועפ"ז מובן הקשר והשייכות דפרשת וירא לח"י מרחשון - שהגילוי ד, וירא אליו ה" (שע"י המילה) נמשך וחדר ומתגלה בחיות הנשמה המלוכשת בגוף (ח"י), וגם בהתעסקות בעובדין דחול (מרחשון), שיהי ניכר בהם גילוי אלקות.

ובהמשך לזה (תוך ג' ימים) באים לכ"ף מרחשון - כ"ף ר"ת כתר⁶⁶,

64 ובפרט ח"י בחודש, שקשור עם מהלך הלבנה, ה"ז מורה על החיות דישראל שדומין ללבנה ומונין ללבנה (ראה סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד).

65 שו"ע אדה"ז או"ח תצ"ב ס"ב.

66 לקו"ת שה"ש לה, ג. ובכ"מ.

* * *

סיכום ביניים:

א. ע"פ הידוע שהתורה היא מלשון הוראה ישנו לימוד מהפרשה וקביעותה ב. מקדים הסיפור מהרבי הרשב"ב, ושואל דעפ"זמהי ההוראה אלינו מ"וירא... ג. מבאר בהקדם הגילוי לאברהם אחר המילה (שהיה גילוי נעלה והתקבל בפנימיות) ד. מבאר הטעם שב' הקצוות נפעלים ע"י המילה מכיוון שגם בה ישנם ב' הקצוות (שנעלית מכל המצוות ונמשכת בגוף ובעולם) ה. מבאר דב' הקצוות תלויים זה בזה, משום דהעצם מתגלה דוקא למטה ו. מבאר דהגילוי ד"וירא... קיים אצל כאו"א, והוא נפש האלוקית שמתלבשת בגוף הגשמי, מצד מצות מילה ז. מבאר שהגילוי מתבטא בפועל גם אצל קטנים, ומביא לכך דוגמאות מחיי היהודי. ח. מבאר (ע"פ הנ"ל) שטענת הרבי הרש"ב היתה על **ראיית** הגילוי שכבר קיים אצל כ"א, ותשובת הצ"צ שצריך להיות ראוי לכך. ט. מבאר ההוראה שיהודי צריך לדעת שהגילוי ד"וירא... קיים אצלו, וזה יעורר בו התשווקה לראות הגילוי, ובדאי יעשה כלהתלוי בו להיות כלי ראוי, ע"י עבודתו בענין המילה בגופו ובחלקו בעולם. י. מבאר דהנ"ל מודגש בקביעות: ח"י - חיות הנשמה בגוף גשמי, מר חשוון - המשכת הקדושה בעולם, ומקשר זה לפי וירא, ולכ"ף מר חשוון - כתב בעובדין דחול בעומק יותר שקשור לעצם.

ה"י האמיתי דאלקות.

וענין זה (שיתקדם עצמותו של הקב"ה בתכלית השלימות בגאולה) שייך גם לכ"ף מרחשון, בחי **הכתר**, שקשור עם ענין המלכות. כפי שהוסבר לעיל (ס"י) שכתר הוא ענין העצם דלמעלה, ומלכות - כפי שמוסבר בחסידות הוא כמשל הדיבור וזה ששורש המלכות הוא בכתר, הוא כמשל הדיבור שמושרש בעצם הנפש. דהנה הדיבור הוא שונה מכל הכוחות - דכל הכוחות הם גילוי מהנפש דהיינו שהנפש מתגלית באמצעותם, אמנם הדיבור הוא העלם ביחס לנפש שהרי הוא יוצא ממציאותו ומתגלה לזולת, וע"כ מוכרח שהוא מושרש בעצם הנפש שלמעלה מהעלם וגילוי¹⁰. - ומכיוון שלעתיד לבוא תתגלה מלכותו של הקב"ה (שקשור לכ"ף שהוא ר"ת כתר) בכל העולם כולו (שהוא תוכן הענין דמרחשון, כנ"ל), כמ"ש ה"ה

יא. ויש להוסיף בכל זה בקשר ובשייכות

להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח דצדקו: מהענינים העיקריים דיעודי הגאולה - ש"לא יכנף (מלשון כנף ולבוש שמכסה את גוף האדם) עוד מוריך והיו עניני רואות את מוריך", שזהו"ע ד"וירא אליו ה" בתכלית השלימות שיתגלה באופן שנתפוס ונשיג זאת כמו שהיה אצל אברהם אבינו (כנ"ל ס"ח). ויתירה מזה: לא רק שאנו נראה זאת אלא ע"פ לשון הפסוק "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גוי" (שאם מדייקים בפסוק יוצא שלא רק "עניני בשר" יראו אלוקות, אלא אף ה"בשר" עצמו, ולא רק בשר הגוף של יהודי אלא "כל בשר" דהיינו כל העולם כולו)⁹, דהיינו שיהי' גילוי אלקות בכל הבריאה כולה - שזהו תוכן הענין דח"י מרחשון, שבכל עניני העולם (עובדין דחול שבחודש מרחשון) יהי' ניכר החיות

9 וצ"ע הלשון 'בשר' שממסקנת השיחה משמע שקאי על כל הבריאה כולה, כולל הדומם וכו', ואולי הלשון 'בשר' הוא ע"ש החומר וגשם שבבריאה, וראה לקו"ש חי"ז ע' 29 ואילך.

10 ראה סה"מ מלוקט ו"מאמר ד"ה 'ודוד עבד' ס"ד.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז יהי גילוי אלקות בישראל („וירא אליו ה'") ובעולם (ח"י מרחשון) בתכלית השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא - שכאו"א מישראל צריך להשתוקק ביותר להגילוי ד, „וירא אליו ה'“ בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, עי"ז שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

יב. וזוהו ניתוסף עליו מיוחד בדורות האחרונים - שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א⁷⁸), שבו „מולו גובר"⁷⁹:

מעניניו העיקריים של אדנ"ע - כפי שראו כבר בקטנותו, כמארז"ל „בוצין בוצין מקטפי ידיע", ועאכו"כ לאחרי שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל⁸⁰ - ההשתדלות המיוחדת בהענין ד, „וירא אליו ה'“ (לא רק בנוגע לעצמו⁸¹, אלא

ימלוך לעולם ועד", „לעתיד לבוא שכל המלוכה שלו"⁸²).

וע"פ האמור לעיל (ס"ח) שהמציאות ד, „וירא אליו ה'“ קיימת תמיד אצל כאו"א מישראל, וצריכים רק לפעול שמציאות זו תהי' בהתגלות - יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד, „וירא אליו ה'“ שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

ידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח⁸³, בחי' היחידה, שהיא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית שהיא נשמת משיח⁸⁴, שלכן נקרא כאו"א מישראל בשם „כוכב"⁸⁵, שמו של משיח, שנאמר עליו „דרך כוכב מיעקב"⁸⁶. ומודגש ביותר אצל קטנים מישראל - כמאמר רז"ל⁸⁷ שתינוקות של בית רבן נקראים „משיחי". ויש לומר, שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן גם הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל ס"ז).

וענין זה נעשה בפועל ובגלוי עי"ז שכאו"א מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה - כמרומז גם בתיבת „שליח" בתוספת יו"ד, שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, בגימטריא „משיח"⁸⁸ לגלות את הניצוץ משיח שבו, בחי' היחידה, שנתגלה ותחדר בגופו הגשמי ובעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל

(71) פרש"י שם, יו.

(72) מאור עינים ס"פ פינחס.

(73) רמ"ז לח"ב מ, ב. ולוח"ג רס, ב. ועוד.

(74) ראה ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו.

(75) בלק כד, יו. וראה ירושלמי תענית פ"ד

ה"ה.

(76) שבת קיט, ב.

(77) ראה לקו"ש חכ"ט ע' 358 ואילך. ועוד.

(78) שיש בזה שני כפי"ן, שהוא רומז לכתרא עילאה (קונטרס „הנוך לנער" ע' 8).

(79) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ה, ובקה"ע שם.

(80) לאחרי הסתלקות אביו, אדמו"ר מהר"ש, ביי"ג תשרי תרמ"ג* - שבשנה זו התחילה שנת המאה ועשר להתחלת נשיאותו.

(81) כמודגש גם בפתגמו הידוע שכאשר יושב בתדרו ולומד „לקוטי תורה", אוי „ידעתי הויתנו" (ראה סה"ש ה'ש"ת ע' 26. תש"ג ע' 63. תש"ה ע' 485).

(* ולחעיר שהמאמר הראשון שאמר ברבים (בליל ב' דחג הסוכות תרמ"ג) הוא ד"ה כתר יתנו לך (קונטרס „חנוך לנער" ע' 11).

ובשייכות לגאולה הוא בחי' יחידה שבנפש ניצוץ משיח שבכא"ו.

וע"פ מה שהתבאר לעיל (ס"ז) שהגילוי ד"וירא אליו הוי"ו מתבטא דוקא אצל קטנים שהרי התגלות העצם הוא דוקא בתחתון (כנ"ל בארוכה), כן הוא בנוגע לניצוץ משיח שבכל אחד:

מודגש ביותר אצל קטנים מישראל – כמאמר רז"ל שתינוקות של בית רבן נקראים "משיחיי".

ובנוסף לכך יש לומר, שלא רק שמודגש בהם יותר הניצוץ משיח אלא שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות מאשר בגדולים, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן גם הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל ס"ז).

לאחרי שהוסבר מהי המציאות ד"וירא אליו הוי"ו בקשר ובשייכות לגאולה ניגש כ"ק אד"ש לבאר מהי העבודה הנדרשת ע"מ להיות כליאראילךך:

וענין זה הניצוץ משיח שבכ"א נעשה בפועל ובגלוי כלומר שנתפס ומושג באדם ובבריאה, ע"י

שכא"ו"א מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה – כמרומו גם בתיבת "שליח" בתוספת יו"ד,

שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, ששליח (348) + יו"ד (10) יוצא בגימטריא

"משיח" (358), שהעבודה מתבטאת בלגלות את הניצוץ משיח שבו, בחי' היחידה, באופן שתתגלה

ותחזור בגופו הגשמי ולא רק בגופו אלא אף בעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד (כלומר למרות

שהעבודה שלו מגלה רק את היחידה שבנפש שבו שהיא רק ניצוץ מנשמת משיח, הרי) **שבצירוף כל הניצוצות**

דמשיח שבכל ישראל יחד, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז כשבא משיח צדקיניו יהי

גילוי אלקות בישראל (שזהו הגילוי ד"וירא אליו הוי"ו) ובעולם (כפי שמרומו בחי' מרחשון) בתכלית

השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא –

נוסף על ההוראה הנלמדת לעיל מכללות הענין ד"וירא אליו הוי"ו, שצריך לידע ולהשתוקק, ובמילא לעשות כל התלוי בו לראות את הגילוי כפי שהוא עכשיו,

הרי עיקר הלימוד ד"וירא אליו הוי"ו, הוא:

שכא"ו"א מישראל צריך להשתוקק ביותר להגילוי ד"וירא אליו הוי"ו כפי שיהיה בגאולה

האמיתית והשלימה, ובמילא לעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, ע"י שכל פעולה ופעולה שלו

נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה¹².

ימלוך לעולם ועד, ופירש רש"י פסוק זה

קא יעל הזמן ד"לעתידי לבוא שאז כל המלוכה תהיה רק שלו", במילא יוצא שלע"ל יתגלה עצמותו של הקב"ה בתכלית השלימות, שהרי שורש המלכות הוא בכתב, כנ"ל.

וע"פ האמור לעיל (ס"ח) שהמציאות ד"וירא

אליו הוי"ו קיימת תמיד אצל כא"ו"א מישראל, וצריכים רק לפעול שמציאות זו תהי' בהתגלות –

יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד"וירא אליו הוי"ו שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

כלומר לאחרי שראינו שתכלית השלימות ד"וירא אליו הוי"ו יהיה בגאולה האמיתית והשלימה, ומבאר כ"ק

אד"ש מלך המשיח מה נדרש בעבודתו של יהודי כעת על מנת להיות כליאראילוי זה, ובכדי להבין מהו העבודה

הנדרשת בכדי להיות כליאראילוי זה, מקדים לבאר מהו המציאות ד"וירא אליו הוי"ו שקיים בכל יהודי, בשייכות

עם הגאולה, וכדלהלן:

ידוע שבכא"ו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת

משיח, שהוא בחי' היחידה שבנפש, בתניא אגרת הקודש (ס"ד) מבאר אדמו"ר הזקן

שהלב של כל יהודי מתחלק לשתי בחינות - חיצונית הלב ופנימיות הלב, חיצונית הלב היינו מה שהלב

מתלהב כתוצאה מהתבוננות וקישור הדעת בגדולת ה', ופנימיות הלב היינו נקודת פנימיות הלב שלמעלה מטעם

ודעת.

וכפי שמביא משל לכך, ובלשונו: "ועד"מ כמו

במילי דלמלא (= בעניני העולם) לפעמים יש ענין גדול מאד מאד שכל חיות האדם תלוי בו ונוגע עד נקודת

פנימיות הלב ועד בכלל וגורם לו לפעמים לעשות מעשים ולדבר דברים שלא בדעת כלל, עכ"ל.

וכך בכל יהודי יש בחי' יחידה שבנפש שהיא ההתקשרות להקב"ה מצד נקודת פנימיות הלב שלמעלה מטעם ודעת.

שהיחידה שבנפש היא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית (שנקראת כך ע"ש שכוללת בתוכה את כל

נשמות ישראל) שהיא נשמת משיח, שלכן נקרא כא"ו"א מישראל בשם "כוכב", שמו של משיח,

שנאמר עליו "דרך כוכב מיעקב".

על הפסוק דרך כוכב מיעקב ישנם שני פירושים, פירוש אחד שזהו הולך על משיח צדקיניו, ופירוש שני שזה

הולך על כלל יהודי, ומבאר כ"ק אד"ש מלך המשיח¹¹ (ע"פ מ"ש בספר מאור עיניים בשם הבעש"ט (שבעה' 73))

שמכיוון שלכל יהודי יש ניצוץ מנשמת משיח, הרי אין זה בסתירה - שבאמת זה הולך על משיח צדקיניו, אלא

שמצד ניצוץ משיח שקיים בכל יהודי, קאי פסוק זה גם על כלי יהודי.

וא"כ נמצא שהגילוי ד"וירא אליו הוי"ו בקשר

12 ובכדי שכל פעולה תהיה באופן המתאים להגאולה, בפשטות צריכים ללמוד מה יהיה בגאולה, ועפ"ז להתאים את כל הפעולות לכך.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאו יהי גילוי אלקות בישראל („וירא אליו ה'") ובעולם (ח"י מרחשון) בתכלית השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא - שכאו"א מישראל צריך להשתוקק ביותר להגילוי ד, „וירא אליו ה'“ בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, עי"ו שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב הגאולה האמיתית והשלימה.

יב. ובוה ניתוסף עליו מיוחד בדורות האחרונים - שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א⁸⁷), שבו „מזלו גובר"⁸⁸:

מעניניו העיקריים של אדנ"ע - כפי שראו כבר בקטנותו, כמארו"ל „בוצין בוצין מקטפי ידע", ועאכו"כ לאחרי שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל⁸⁹ - ההשתדלות המיוחדת בהענין ד, „וירא אליו ה'“ (לא רק בנוגע לעצמו⁹⁰, אלא

ימלוך לעולם ועד", „לעתיד לבוא שכל המלוכה שלו"⁹¹.)

וע"פ האמור לעיל (ס"ח) שהמציאות ד, „וירא אליו ה'“ קיימת תמיד אצל כאו"א מישראל, וצריכים רק לפעול שמציאות זו תהי' בהתגלות - יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד, „וירא אליו ה'“ שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

ידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח⁹², בחי' היחידה, שהיא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית שהיא נשמת משיח⁹³, שלכן נקרא כאו"א מישראל בשם „כוכב"⁹⁴, שמו של משיח, שנאמר עליו „דרך כוכב מיעקב"⁹⁵. ומודגש ביותר אצל קטנים מישראל - כמאמר רז"ל⁹⁶: שתינוקות של בית רבן נקראים „משיח". ויש לומר, שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן גם הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל ס"ז).

וענין זה נעשה בפועל ובגלוי עי"ו שכאו"א מישראל ממלא את שליותו של הקב"ה - כמרומו גם בתיבת „שליח" בתוספת יו"ד, שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, בגימטריא „משיח"⁹⁷ לגלות את הניצוץ משיח שבו, בחי' היחידה, שתתגלה ותתחדר בגופו הגשמי ובעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל

87 שיש בוה שני כפי"ן, שהוא רומז לכתרא עילאה (קונטרס „חנוך לנער" ע' 8).

88 ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח, ובקה"ע שם. 89 לאחרי הסתלקות אביו, אדמו"ר מהר"ש, ב"ג תשרי תרמ"ג* - שבשנה זו התחילה שנת המאה ועשר להתחלת נשיאותו.

81 כמודגש גם בפתגמו הידוע שכאשר יושב בחדרו ולומד „לקוטי תורה", אוי' „ידעתיו היותיו" (ראה סה"ש ה'ש"ת ע' 26. תש"ג ע' 63. תש"ה ע' 85).

* ולהעיר שהמאמר הראשון שאמר ברבים (בליל ב' חג הסוכות תרמ"ג) הוא ד"ה כתר יתנו לך (קונטרס „חנוך לנער" ע' 11).

91 פרש"י שם, יו.

92 מאור עינים ס"פ פינחס.

93 רמ"ז לוח"ב מ, ב. ולוח"ג רס, ב. ועוד.

94 ראה ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו.

95 בלק כד, יו. וראה ירושלמי תענית פ"ד ה"ה.

96 שבת קיט, ב.

97 ראה לקי"ש הכ"ט ע' 358 ואילך. ועוד.

בהולדת אדנ"ע בכ"ף מרחשון, ואת הקשר והשייכות דעילוי זה להגאולה:
יב. ובוה ניתוסף עילוי מיוחד בדורות האחרונים – שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א, שבוה מרומז הענין דכתר (כתרא בארמית = כתר), כנ"ל), שבו "מזלו גובר" שמאיר שורש נשמתו:
 מעניניו העיקריים של אדנ"ע – כפי שראו כבר בקטנותו, כמארז"ל "בוצין בוצין מקטפי ידיע" (כנ"ל ס"ב), ועאכו"כ לאחרי שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל – ההשתדלות המיוחדת בהענין ד"וירא אליו ה" (לא רק בנוגע לעצמו, אלא

לסיכום: יש לבאר כל הנ"ל בקשר ובשייכות להגאולה - בנוגע להמציאות ד"וירא אליו הוי" בכללות העולם - שבגאולה יהיה זה בתכלית השלימות שיהיה גילוי אלוקות בכל הבריאה, בנוגע להמציאות ד"וירא אליו הוי" כפי שזה באדם - הגילוי דבחי' היחידה שהוא ניצוץ משיח שבכאו"א, ובנוגע לעבודה הנדרשת בכדי להיות ראוי לכך (שזהו עיקר הלימוד מ"וירא אליו הוי") - ההשתוקקות להגילוי כפי שיהיה בגאולה, והעבודה להיות ראוי לכך ע"שכל פעולה מותאמת למעמד ומצב הגאולה.
 בהמשך למה שהוסבר על הקשר והשייכות ד"וירא אליו הוי" להגאולה, ממשיך כ"ק אד"ש מלך המשיח לבאר את העילוי שהתוסף בדורות האחרונים

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

ולימודה יהי באופן ש, לא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי⁹³, ויתירה מזה, באופן של רא', "וירא אליו ה'", "והיו עיניך רואות את מוריקך", בראי' חושית.

וגם ענין זה מודגש בפעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים - כמבואר בשיחתו הידועה⁹⁴ בענין, "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם, "חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו, "אשר חרפו עקבות משיחך"⁹⁵, ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח⁹⁶: "ילחם מלחמות ה'" עד ש, "נצח", כמרומז גם בהמשך הכתובים ד, "אשר חרפו עקבות משיחך" - "ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁹⁷, ש, "אמן" (ועאכ"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה⁹⁸, שעי"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

יג. ובהדגשה יתירה בדורנו זה - דור השלישי⁹⁹ לאדנ"ע ולתלמידיו חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו

גם) אצל כאו"א מישראל, כמודגש בהחידוש שלו ביסוד ישיבת תומכי תמימים⁸², ישיבה⁸³ שלומדים בה, "תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"⁸⁴, ובאופן שלימוד תורת החסידות הוא "בעיון הטוב להבינה ולהסבירה לעצמו כלימוד הסוגיות בגליא שבתורה"⁸⁵, ש, "החסידות יבינו כמו שמבינים ענין בנגלה"⁸⁶ - שעי"ז נעשה (מעין ודוגמת) הענין ד, "וירא אליו ה'", "שעניני אלקות המתבארים בתורת החסידות"⁸⁷ ("דע את אלקי אביך"⁸⁸) באים בראיית עיני השכל.

ועוד והוא העיקר - שווהי ההכנה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקני⁸⁹, שאז יהי לימוד פנימיות התורה (ידיעת אלקות) בתכלית השלימות, כמ"ש⁹⁰, "ישקני מנשיקות פיהו", "שיהי' הדיבור עמנו פה אל פה"⁹¹, כיון ש, "תורה חדשה מאתי תצא"⁹², "מאתי" ממש,

(82 להעיר מהשיכות ד, "תמים" למצות מילה - כמ"ש, "התהלך לפני והי' תמים", ע"י המילה (לך לך יו, א ובפרש"י).

(83 מלשון, "יושב ועוסק בתורה", היינו, שהעסק בתורה, גם בפנימיות התורה, הוא באופן של התיישבות.

(84 שיחת ליל שמח"ת תרנ"ט - "התמים ח"א ע' כה. ועוד.

(85 שם ע' כג.

(86 שם ע' כד.

(87 ובפרט במאמרי החסידות שלו, שבהם בולט ומודגש ביותר הרחבת הביאור בהבנה והשגה, ועד שנקרא ע"י חסידים הראשונים בתואר, "הרמב"ם של תורת החסידות" (לקו"ד ח"ב רצו, א. וראה גם סה"ש תנשא ח"א ע' 117-18).

(88 דה"א כח, ט. וראה תניא קו"א קנו, ב. ועוד.

(89 ראה אגה"ק דהבעש"ט הידועה - כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

(90 שה"ש א, ב ובפרש"י.

(91 צרור המור עה"פ.

(92 ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

(93 ירמ' לא, לג.

(94 שיחת שמח"ת תרס"א - לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ס' השיחות תש"ב ס"ע 141 ואילך.

(95 תהלים פט, נב.

(96 ספ"א.

(97 שם, נג.

(98 ראה נזיר בסופה. וש"נ.

(99 להעיר ממש, "עטרת זקנים בני בני" (משלי יו, ו. וראה אבות פ"ו מ"ח. ב"ר פס"ג, ב), "לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרע ורעך גו' מעתה ועד עולם" (ישע"י נט, כא. וראה ב"מ פה, א).

”חיילי בית דוד“ שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו ”אשר חרפו עקבות משיחך“, שלועגים על האמונה בביאת המשיח, ובלשון הרמבי”ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח: שא’ מהסימנים של משיח הוא ”ילחם מלחמות ה’“ שזה מתבצע גם ע”י חיילי בית דוד תלמידי התמימים¹⁴, ולא רק שיוסוד תומכי תמימים קשור למלחמה של משיח, אלא עד ש”נצח“, שקשור אף לנצחון, כמרומו גם בהמשך הכתובים ד”אשר חרפו עקבות משיחך” – ”ברוך ה’ לעולם אמן ואמן“, ש”אמן” (ועאכו”כ ב”פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה, כש”בגמ’ נזיר (בסופה) ”רבי יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך וא”ל רבי נהוראי השמים (= לשון שבועה) כך הוא תדע שהרי גוליירים מתגרין במלחמה וגבורים נוצחין, וכפרש”י (שם) ”חלשין מתגרין במלחמה תחלה ואחר כך גבורים באין ונוצחין אף כאן העונה אמן בא לאחר המברך ומונצח לומר שהעונה אמן משובח מן המברך“, ש”עיי”ז ע”י הנצחון במלחמה נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש שאז יהיה הגילוי ד”וירא אליו הו”” בראיה מוחשית.

לסיכום: בכל ה”ל נטוסף עילוי בדורנו זה, אשר ע”י יסוד ישיבת תומכי תמימים ע”י אדנ”ע (שיום הולדתו הוא בכ”ף מר חשון), שלומדים בה חסידות כאופן לימוד הנגלה, שעי”ז משיגים אלוקות בראיית עיני השכל, נעשה מעין ודוגמה מהגילוי ד”וירא אליו הו”” בגאולה, ויתירה מזה שזהו הכנה לשלימות הגילוי ד”וירא אליו הו”” בראיה מוחשית כפי שיהיה בגאולה. וכמודגש בזה שעי”ז יסוד הישיבה מונצחים במלחמה באלו”אשר חרפו עקבות משיחך”.

יג. ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי לאדנ”ע ולתלמידי חיילי בית דוד, שבו (בכללות הדור) מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע”י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו

גם) אצל כאו”א מישראל, כמודגש בהחידוש שלו ביסוד ישיבת תומכי תמימים, שהיא ישיבה שלומדים בה ”תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה = שלימה“, שזהו הענין ד”וירא אליו הו”” בשלימות, ובאופן שלימוד תורת החסידות הוא ”בעיני הטוב להבינה ולהסבירה לעצמו כלימוד הסוגיות בגליא שבתורה“, ש”החסידות יבינו כמו שמבינים ענין בנגלה” – שעי”ז לא רק שיש את המציאות ד”וירא אליו הו”” בשלימות, אלא, נעשה (מעין ודוגמת¹³) הענין ד”וירא אליו הו””, שעניני אלוקות המתבארים בתורת החסידות (”דע את אלקי אביך“) באים בראיית עיני השכל דהיינו שנתפסים ומושגים בשכל האדם.

ועוד והוא העיקר – שזוהי (הלימוד דתורת החסידות באופן של הבנה והסברה (כמו נגלה), לא רק שהיא מעין ודוגמת הגילוי ד”וירא אליו הו”” כפי שיהיה בגאולה, אלא ה”הסוהה חלקם) ההכנה לגאולה האמיתית והשלימה ע”י משיח צדקנו, שאז יהי לימוד פנימיות התורה (ידיעת אלוקות) בתכלית השלימות, כמ”ש ”ישקני מנשיקות פיהו“, שהכוונה בזה היא ”שיהי’ הדיבור עמנו פה אפה“, כלומר שנשיג ונתפוס אלוקות במוחש, כיון ש”תורה חדשה מאתי תצא“, שזה כולל מצד אחד שיהיה זה ”מאתי ממש, מעצמותו של הקב”ה, ומצד שני לימודה יהי באופן ש”לא ילמדו עוד איש את רעהו גו’ כי כולם ידעו אותי“, שיתקבל ויחדור בדעת האדם עד כ”כ שיראו זאת בראיית עיני השכל, ויתירה מזה, לא רק שיראו זאת בעיני השכל אלא יהיה זה באופן של ראי’, ”וירא אליו הו””, והיו עיניך רואות את מוריך“, בראי’ חושית.

וגם ענין זה דההכנה להגילוי ד”וירא אליו הו”” בראיה חושית כפי שיהיה בגאולה מודגש בפעולתו של אדנ”ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשחתו הידועה בענין ”כל היוצא למלחמת בית דוד“, שמבאר שם שתלמידי תומכי תמימים הם

13 שהרי הענין ד”וירא אליו הו”” לאמיתתו הוא שנראה גם מצד הגוף, משא”כ כאן שזהו רק מצד ראיית עיני השכל.

14 ראה בקובץ צדיק למלך ח”ו, ע’ 711, ד”יכוף כל ישראל” יהיה ע”י השלוחים, ולכאורה כן הוא גם בנוגע ל”לחום מלחמות הו””, ודו”ק.

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

דלעתיד לבוא.

ובשנת ה'תשנ"ב נמצאים כבר בשבת פ' וירא, שבו מודגשת השייכות לגאולה האמיתית והשלימה שבה יהי' שלימות הגילוי ד' וירא אליו ה' לכו"א מישראל, וקביעותו בח"י מרחשון, שמורה על המשכת והתגלות החיות (ח"י) האלקי בכל עניני העולם שעוסקים בהם בחודש מרחשון, ששלימותו לאחר הנצחון ד', אשר חרפו עקבות משיחך ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (בסיום וחותרם שיעור תהלים דיום ח"י בחודש); ותוך ג' ימים לכ"ף מרחשון¹⁰⁷, בחי' הכתר, שמורה על התגלות מלכותו של הקב"ה בכל העולם לעתיד לבוא (כנ"ל סי"א).

ויש להוסיף, שכיון שחודש מרחשון הוא החודש הראשון לעבודה בעולם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, ה"ה כולל גם החדשים שלאחריו, ובמילא, כ"ף מרחשון, הכתר דמרחשון, כולל גם הכתר דהחדשים שלאחריו: הכתר דחודש כסלו, שסיומו בימי חנוכה, חנוכת המזבח והמקדש¹⁰⁸, ונס השמן, שקשור גם עם

בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחר המשך העבודה דחיילי בית דוד בהפצת המעיינות חוצה במשך ארבעים שנה, באופן ש,נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע¹⁰⁹.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק - לאחר סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור פ"ט, שסיומו וחותרו אשר חרפו עקבות משיחך", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרו, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גוי' ומעשה ידינו כוננהו, דקאי על בית המקדש דלעתיד¹⁰¹, "מקדש אדניי כוננו ידיך"¹⁰².

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בכל": "נפלאות" - קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש¹⁰³ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "תן", ר"ת "חכמה נסתרה", וי"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה") שתהי' באופן של "נפלאות" ("נפלאות מתורתך"¹⁰⁴) לגבי לימוד התורה בעולם הזה; ו"נפלאות בכל"¹⁰⁵, "בכל מכל כל", כמ"ש אצל האבות ש,הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא"¹⁰⁶, שזוהי השלימות

107) להעיר, שבכ"ף מרחשון שנה זו מתחילה שנת הקל"ב דבעל יום ההולדת, ובמזמור תהלים המתאים לשנה זו מדובר ע"ד שבועת הקב"ה על הנצחיות דמלכות דוד: "נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה גוי", "שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי", וכן ע"ד הנצחיות דביהמ"ק: "קומה ה' למנוחתך גוי", "כי בחר ה' בציון אוה למושב לו", "זאת מנוחתי עדי עד".

108) להעיר ממ"ש במדרש (יל"ש מ"א רמז קפד) ש,בכ"ה בכסלו נגמר מלאכת המשכן ועשה מקופל עד אחד בנין . . ומעטה הפסיד כסלו שגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, מה שלם לו הקב"ה, חנוכת חשמונאי", ומסיים: "וכן מרחשון (שבו נשלם בנין בית ראשון ולא נפתח עד לתחילת תשרי שלאחריו) עתיד הקב"ה לשלם לו" - בחנוכת ביהמ"ק השלישי שתהי' בחודש מרחשון.

ולהעיר גם מהשייכות לפרשת וירא -

100) תבוא כט, ג.

101) מדרש תהלים עה"פ.

102) בשלח טו, יו.

103) מיכה ז, טו.

104) תהלים קיט, יח.

105) ולהעיר, שהב' הוא גם ר"ת בינה,

נפלאות בינה, שבוה מודגש יותר השייכות ד"נפלאות" לפנימיות התורה.

106) ב"ב טו, סע"ב ואילך.

”נפלאות מתורתך”) לגבי לימוד התורה בעולם הזה; ו”נפלאות בכל”, ”בכל מכל כל”, כמ”ש אצל האבות ש”הטעימן הקב”ה בעולם הזה מעין העולם הבא”, שזוהי השלימות דלעתיד לבוא.

ובשנת ה'תשנ"ב נמצאים כבר בשבת פ' וירא, שבו מודגשת השייכות לגאולה האמיתית והשלימה שבה יהי' שלימות הגילוי ד"וירא אליו ה'" לכאורה מישראל, וקביעותו של ש"פ וירא היא בח"י האלקי שמורה על המשכת והתגלות החיות (ח"י) האלקי בכל עניני העולם שעוסקים בהם בחודש מרחשון, ששלימותו של המשכת החיות בכל עניני העולם תהיה לאחר הנצחון ד"אשר חרפו עקבות משיחך ברוך ה' לעולם אמן ואתמו" (כנ"ל סי"ב), ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחזומו "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", דקאי על בית המקדש דלעתיד, "מקדש אדניי כוננו ידיך", היינו הגאולה האמיתית והשלימה.

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, ה"י תהא שנת נפלאות בכל": "נפלאות" – קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "חן", ר"ת "חכמה נסתרה", וי"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה" לא רק שהיא נסתרת ושייכת לגילוי, אלא שהיא נפלאה שלמעלה משייכות לגילוי - בחי' פלא וריחוק) שתהי' באופן של "נפלאות"

בחיים חיותו בעלמא דין (= בעוה"ז) שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ובמילא עומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה דחיילי בית דוד בהפצת המעיינות חוצה במשך ארבעים שנה, שאחרי ארבעים שנה אדם נכנס לסוף דעתו של רבו, ובמילא ה"ז באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע".

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק והולדת כ"ק אד"ש מלך המשיח – לאחר סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור פ"ט, שסיומו וחזומו "אשר חרפו עקבות משיחך", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", שזהמורה על גמר הנצחון דמלחמת בית דוד (כנ"ל סי"ב), ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחזומו "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", דקאי על בית המקדש דלעתיד, "מקדש אדניי כוננו ידיך", היינו הגאולה האמיתית והשלימה.

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, ה"י תהא שנת נפלאות בכל": "נפלאות" – קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "חן", ר"ת "חכמה נסתרה", וי"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה" לא רק שהיא נסתרת ושייכת לגילוי, אלא שהיא נפלאה שלמעלה משייכות לגילוי - בחי' פלא וריחוק) שתהי' באופן של "נפלאות"

ש"פ וירא, ח"י מר-חשון

לבנה החדש מרחשון¹²², ובתוספת
„אמן“¹²³, שמורה על הקיום בפועל
ממש¹²⁴.

יד. ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל (סי"א)
שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח
(בחי' היחידה) שבכא"א מישראל, קיימת
גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה
הכללית) - כידוע ש„בכל דור ודור נולד
א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח
לישראל“¹²⁵, „א' הראוי מצדקתו להיות
גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת
וישלחו כו“¹²⁶, ואילו לא היו מתערבים
ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים
כו', ה' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא
דורנו, משיח¹²⁷ שבדורנו, שכבר נסתיימו
ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים
מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי,
בימינו אלו (כנ"ל סי"ג) נתבטלו כל
המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה
(לא רק המציאות דמשיח, אלא גם
ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק
לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

ובסגנון דפרשת השבוע - שצריכים
רק לקבל ההתגלות ד„וירא אליו ה““, הן
בנוגע לבנ"י (אליו), והן בנוגע לכל

פנימיות התורה, שמן שבתורה¹⁰⁹,
שנתגלתה בתורת החסידות בחודש
כסלו¹¹⁰; הכתר החדש טבת¹¹¹ - „ירח
שהגוף נהנה מן הגוף“¹¹², שרומז על
ההנאה מהגוף שלמעלה, יש האמיתי,
מהגוף שלמטה, יש הנברא¹¹³; והכתר
החדש שבט¹¹⁴, שהעשירי שבו יום
ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ש„כל¹¹⁵
מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי
חיו . . מתגלה ומאיר . . ופועל ישועות
בקרב הארץ“¹¹⁶; וכן הכתר דהחדשים
שלאח"ז עד לסיומה של שנת הצדי"ק¹¹⁷
„מעשה ידינו כוננה“, בנין ביהמ"ק
השלישי ע"י המלך המשיח, „מלך מבית
דוד“¹¹⁸ (ש„זכה בכתר מלכות . . לו
ולבניו . . עד עולם“¹¹⁹) ש„בונה
המקדש“¹²⁰ - תיכף ומיד ממש, בחי'
מרחשון (לפני כ"ף מרחשון), כיון שכבר
נתקיים מ"ש¹²¹, „ובקשו את ה' אלקיהם
ואת דוד מלכם“ (כפי שאמרנו בקידוש

שבסיומה נאמר „בהר ה' יראה“, „ה' יבחר ויראה
לו את המקום הזה להשרות בו שכנתו ולהקריב
כאן קרבנות“ (כב, יד ובפרש"י).

109 ראה בארוכה אמ"ב שער הק"ש פנ"ד
ואילך. ועוד.

110 כולל ובמיוחד כ"ף כסלו, שבו נשלמה
הגאולה די"ט כסלו, ר"ה לחסידות.

111 ולהעיר, שכ"ף בו הוא יום ההילולא
הדרמבי"ם ז"ל, שסיום וחותם ספר ההלכות שלו
הוא בהלכות מלך המשיח.

112 מגילה יג, א.

113 ראה לקו"ש חט"ו ע' 382 ואילך.

114 חודש ה"א („עשתי עשר חודש“) -
שקשור עם בחי' הכתר שלמעלה מעשר ספירות.

115 תניא אגה"ק סו"ך י"כ"ח.

116 ובכ"ף בו נשלמו עשר ימים (מספר שלם)
העילוי והשלימות דעשירי שבו.

117 בהכתר החדש ניסן - כיום עשתי עשר
יום, שקשור עם בחי' הכתר (כנ"ל הערה 114).

118 רמב"ם ה' מלכים ספ"א.

119 שם פ"א ה"ו.

120 שם רפ"א.

121 הושע ג, ה.

122 ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66 (לעיל ע'
22) ואילך.

123 ר"ת „א-ל מלך נאמן“ (שבת שבעהרה
76 סנהדרין קי, סע"ב ואילך).

124 ראה חדא"ג מהרש"א לסנהדרין שם.

125 פ"י הברטנורא למגילת רות.

126 ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו
(סצ"ח). וראה שו"ת פאת השדה מע' האל"ף כלל
ע', ועוד.

127 יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה
בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נשי'
שבדור (ראה ד"ה פדה בשלום בשערי תשובה
לאדהאמ"צ פ"ב).

פ' וירא, שתוכנה הוא הגילוי ד' וירא אל הוי"ו בגאולה, ונמצאים לאחרי כ"ף חשון שקשור לגילוי הכתר, שכולל בתוכו הכתר דכל החדשים שלאחריו.

יד. ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל (סי"א) שקיימת מציאותו של משיח בניצוח משיח (בחי" היחידה) שבכא"ו"א מ"ש"ר"ל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל", וכפי שמפרש החת"ס שהכונה היא ל'א' הראוי מצדקתו להיות גואל, היינו שראוי להיות גואל ולא שהוא גואל בפועל, ולכשיגיע הזמן דהיינו אם הדור יהיה זכאי יגלה אליו השי"ת וישלחו כו", ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הרי מכיוון שהדור היה זכאי במילא הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו (כנ"ל סי"ג) נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, דמכיוון שהדור זכאי, שהרי נתבטלו כל המניעות, הרי נגלה אליו השי"ת ושלחו, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

היינו שהאדם וכל העולם יכיר וידע בכך, ע"ד כפי שהוא בנוגע להגילוי ד' וירא אליו הוי"ו, וע"ד כפי שהוא בנוגע לניצוח משיח שבכ"א (כנ"ל, וכדלהלן). ובסגנון דפרשת השבוע – שצריכים רק לקבל ההתגלות ד' וירא אליו הוי"ו, הן בנוגע לבני"א (אליו), והן בנוגע לכל

פנימיות התורה, שמן שבתורה, שנתגלתה בתורת החסידות כחודש כסלו ובפרט ב"ט כסלו ר"ה לחסידות; הכתר חודש טבת – "ירח שהגוף נהנה מן הגוף", הגמרא מבארת שהקב"ה סובב שאסתר תלקח לאחשוורוש דוקא בחודש טבת בזמן הקור, שאז הגוף נהנה מן הגוף.

הפירוש הפנימי בכך, שדוקא בזמן קור רוחני, כאשר כחות הנשמה אינם מאירים בגלוי והיהודי עובד את ה' על ידי הגוף בכחותיו הוא, אז "הגוף נהנה מן הגוף", שרומז על ההנאה מהגוף שלמעלה, הקב"ה עצמו (הגוף דלמעלה - עצמות ומהות) יש האמיתי, מהגוף שלמטה, יש הנברא מהגוף הגשמי של היהודי; והכתר חודש שבט, שהעשירי שבו יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ש"כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו. מתגלה ומאיר. . . ופועל ישועות בקרב הארץ"; וכן הכתר החדשים שלאח"ז עד לסיומה של שנת הצד"ק ב"מעשה ידינו כוננהו", שהכונה היא על בנין ביהמ"ק השלישי ע"י המלך המשיח, "מלך מבית דוד" (ש"זכה בכתר מלכות. . . לו ולבניו. . . עד עולם) ש"בונה המקדש" – תיכף ומיד ממש, בח"י מרחשון (לפני כ"ף מרחשון), כיון שכבר נתקיים מ"ש "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" (כפי שאמרנו בקידוש לבנה חודש מרחשון, ובתוספת "אמן", שמורה על הקיום בפועל ממש).

לסיכום: וכ"ז מודגש במיוחד בדורנו זה שמסיימים ומשלימים את העבודה, ועומדים כבר לאחרי הנצחון, וכעת נמצאים בשנת הצדיק, שסיום זמורו צדיק קאי על הגאולה, ונמצאים כבר לאחרי

ש"פ וירא, ח"י מרחשון

שלישית הקשורה עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי¹³³) פרשת וירא, כדרשת חז"ל¹³⁴, "מאי דכתיב (בפרשת וירא¹³⁵) ויגדל הילד ויגמל, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין. . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר¹³⁶ כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר - שכל זה יהי בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה"¹³⁷, "הנה זה (המלך המשיח) בא"¹³⁸, והנה כ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"¹³⁹), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו"¹⁴⁰, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלינו: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

העולם (ח"י מרחשון), בפועל ממש, בעולם העשי' הגשמי, כמ"ש "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהי' ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה צוותת כו"¹²⁸, וגם בדומם, "אבן מקיר תזעק"¹²⁹, ועאכו"כ בנוגע לבנ"י שמכריוזים וזועקים, "הנה אלקינו זה"¹³⁰.

וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דליתו ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתו ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת ושבעת וברכת"¹³¹ לאמיתתה עד שהקב"ה ישיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא, ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו - בהסעודה דיום הש"ק¹³² (ובפרט סעודה

(128) מדרש תהלים מזמור עג בסופו.

(129) חבקוק ב, יא.

(130) ישעי' כה, ט. וראה תענית בסופה.

(131) עקב ח, יו"ד.

(132) ששייכת להגאולה, כמ"ש בברכת המזון

(דיום השבת) (*), והראנו. . . בנחת ציון עירך

ובבנין ירושלים עיר קדשך", "הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".

(133) ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ.

(134) פסחים קיט, ב.

(135) כא, ח.

(136) תהלים קטז, יג.

(137) ראה תענית שם. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י

בשלח טו, ב.

(138) שה"ש ב, ח ובהש"ר עה"פ.

(139) ישעי' כו, יט.

(* נוסף על החיוב הזהכרת מלכות בית דוד בבונה ירושלים" ברכת המזון שבכל יום (ברכות שבהערה 48).

שאוכלין ושותין . . . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר בתהילים על דוד המלך כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר – שכל זה יהי בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה", "הנה זה (המלך המשיח) בא", והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"), ו"הנה אלקינו זה גוי זה הוא" קינו לו נגילה ונשמחה בישועתו", שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלי" (כהדין בברכת שהחיינו שהיא רק על שמחה הנרגשת בלב על דבר שישנו בפועל¹⁵): "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

לסיכום: נוסף על הגילוי ד"וירא אל הוי" כפי שזה מתבטא בניצוץ משיח שבכ"א, יש את המציאות דמשיח כפשוטו, ולא רק המציאות אלא גם ההתגלות, מכיוון שהתבטלו כל המניעות, וכיון שכן הכל חדור בגאולה, כולל באכילתו שמשותקק להסעודה דליתן ושור הבר, והעיקר שיהיה זה בפועל ממש!

העולם (ח"י מרחשון), בפועל ממש, בעולם העשי' הגשמי, כמ"ש "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהי ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה (צומח) צווחת כו", וגם בדומים, "אבן מקיר תזעק", ועאכו"כ בנוגע לבניי שמכריזים וזועקים "הנה אלקינו זה".

וכיון שכן, שעכשיו נשאר רק לקבל פני משיח מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתיתו, שמתבטא בכך שמשותקק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת ושבעת וברכת" לאמיתתה שהרימהתורה חייב רק כשהוא שבע (משא"כ לדרבנן שמתחייב באכילת כזית אף אם אינו שבע) עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא, ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו – בהסעודה דיום הש"ק (ובפרט סעודה שלישית (זמן אמירת השיחה) הקשורה עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי) פרשת וירא, כדרשת הז"ל "מאי דתיב (בפרשת וירא) ויגדל הילד ויגמל, שפשוט הכתוב קאי לאחר לידת יצחק, ודורשים שעתידי הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר

15 ראה שיחת תז"ו מתנש"א בסופה, ובהע' 431,

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה אכי"ר

יה"ר שיראה הרבה נחת מבניו - התמימים בפרט
משלוחיו, חסידיו, וכלל ישראל - בכלל
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו
וישמיענו תורה חדשה מפיו
בגאולה האמיתית והשלימה
תיכף ומיד ממ"ש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

נוסף על המבואר לעיל (סי"א) שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאו"א מישראל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל", "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו", ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו (כנ"ל סי"ג) נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!